

Misiunea mediatică a Bisericii în era digitală – interviu cu pr. lect. univ. dr. Liviu Vidican-Manci –

Părinte Liviu, are nevoie societatea de presă religioasă?

Eu zic categoric da. Are nevoie de presă religioasă în primul rând, credinciosul, care este alături de Biserica în care a fost botezat. Biserica, prin această misiune pe calea undelor și în mediul online, cred cu tărie că aduce foarte multă bucurie credincioșilor practicanți, a credincioșilor care stau aproape de streășina Bisericii.

Părinte, mulți oameni întreabă de ce este nevoie de Biserică la TV, în online sau la radio, și aș vrea să vă întreb ce le putem răspunde. Poate să rămână Biserica doar în spațiul acela încadrat de ziduri și abside?

Acestea sunt niște reminiscențe ale trecutului, în care se încerca limitarea activității Bisericii și reducerea ei la manifestări formale, în care nu-și spune punctul de vedere sau este absentă din dezbaterile publice. Pe de altă parte, mai vedem că după 1989, când a fost acordată această libertate de manifestare, o foarte scurtă perioadă de timp, Biserica a fost prezentă pe canalele principale de știri, de televiziune, de radio, având o rubrică mai mult sau mai puțin însemnată, dar, după ce s-a dezvoltat tipul acesta de televiziune comercială, am putut observa cu ușurință că erau decupate mesa-

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a declarat anul 2023 ca „Anul omagial al pastorației persoanelor vârstnice” și „Anul comemorativ al imnografilor și cântăreților bisericești”. Așezăm în acest număr al revistei „Candela Moldovei” un interviu realizat cu pr. lect. univ. dr. Liviu Vidican-Manci, lector universitar la Catedra de Omiletică și Catehetică a Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca și director al Colegiului Ortodox „Mitropolitul Nicolae Colan”, realizat de dl Cătălin Acasandrei, redactor-șef al portalului Doxologia, despre misiunea mediatică a Bisericii în era digitală.

jele pe care le trimiteau înalții noștri ierarhi și era pus acolo doar ce se convenea, uneori era ignorat un mesaj pe care Biserica dorea să-l transmită credincioșilor ei. Prin urmare, da este răspunsul la întrebarea dumneavoastră. Biserica trebuie să aibă și aceste canale de comunicare tocmai pentru a trimite un mesaj care nu riscă să fie modificat după bunul plac al cuiva, să fie mesajul autentic pe care ierarhul nostru îl trimite conform tradiției, canoanelor, dar, în același timp, ajustat la modernitate.

Părinte Liviu, online este un termen pe care mulți dintre noi îl rostim măcar o dată pe zi, având

smartphone-urile, care, din păcate, ne răpesc mult timp și aș vrea să vă întreb care sunt cele mai importante principii de care trebuie să țină cont Biserica pentru a nu ajunge mesajul ei în mediul online, alterat sau cenșurat?

Este o întrebare foarte grea pentru că în momentul de față nu cred că avem niște rețete care să răspundă sută la sută acestor provocări. Mediul online trebuie privit așa cum este el. Internetul a revoluționat multe științe. Sunt cercetători care fac o comparație între secolul al XV-lea, când apare tiparul și această nouă revoluție culturală, filosofică, religioasă, tehnologică. Pentru ➔

⇒ că mediul acesta este definit prin versatilitate, prin viteză, prin fragmentare, dar și prin insecuritate, din acest motiv trebuie să avem platformele noastre, să avem instrumentele prin care să ajungem la credincioșii noștri, pe care să le girăm. O girare din partea Bisericii a unui mesaj înseamnă că acel mesaj este credibil și este în adevărul de credință.

Părinte Liviu, ne întoarcem de la mediul online la sfinți. Sfinții au fost întotdeauna ocrotitori ai unor bresle, ai unor meserii, ai unor categorii de oameni. Sfântul Apostol Pavel este considerat primul jurnalist. Ce ar trebui să învețe jurnalistul de astăzi de la Sfântul Apostol Pavel?

In primul rând, poate învăța să nu capituleze de la adevăr. Atunci își găsește jurnalistul justificarea prezenței lui. Pentru că orice capitulare de la adevăr sau spunerea adevărului pe jumătate nu face altceva decât să sporească răul. O bună parte din lumea de astăzi este clătinată și într-o lipsă de pace pentru că mesajele care parvin prin trusturile de presă sunt construite în așa fel încât să prezinte o parte din adevăr. Aici cred că jurnalistul trebuie să fie foarte atent, să nu capituleze de la adevăr. Dacă este nevoit să capituleze de la adevăr, lumea aceasta îi oferă și alte meserii.

Ce ați face, părinte, altceva?

Aș fi dispus să fiu manipulator de marfă, undeva într-un depozit. Îmi amintesc că în studenție eram nevoit să lucrez. Vă mărturisesc că n-am avut niciun fel de problemă să lucrez

pentru o firmă care repara lifturi sau să fiu ajutor pentru niște zugravi și zidari în timpul pe care îl aveam liber. Deci, dacă este nevoie să te oprești, te oprești pentru că este prea scurtă perioada aceasta trupească pentru ceea ce va urma, sufletește, și cred că întotdeauna trebuie să cântărim lucrurile.

Părinte, ați lucrat alături de colegii de la Radio Renașterea și timp de 10 ani ați realizat interviuri, ați luat parte la multe ședințe de redacție și știți exact cum

funcționează planurile editoriale. Care sunt principalele probleme cu care se confruntă jurnalistul creștin în ziua de astăzi?

Eu aș zice că una din principalele provocări ale redacțiilor noastre, și când spun aceasta mă gândesc la Radio Renașterea, este insuficiența resurselor materiale. Să fim realiști, este nevoie de sume enorme.

Părinte, presa creștină există astăzi, mai ales, prin intermediul internetului. Cum vedeți adapta- ⇒

⇒ *rea aceasta a Bisericii la transmiterea mesajului în mediul online? Ar trebui să facă Biserica compromisuri?*

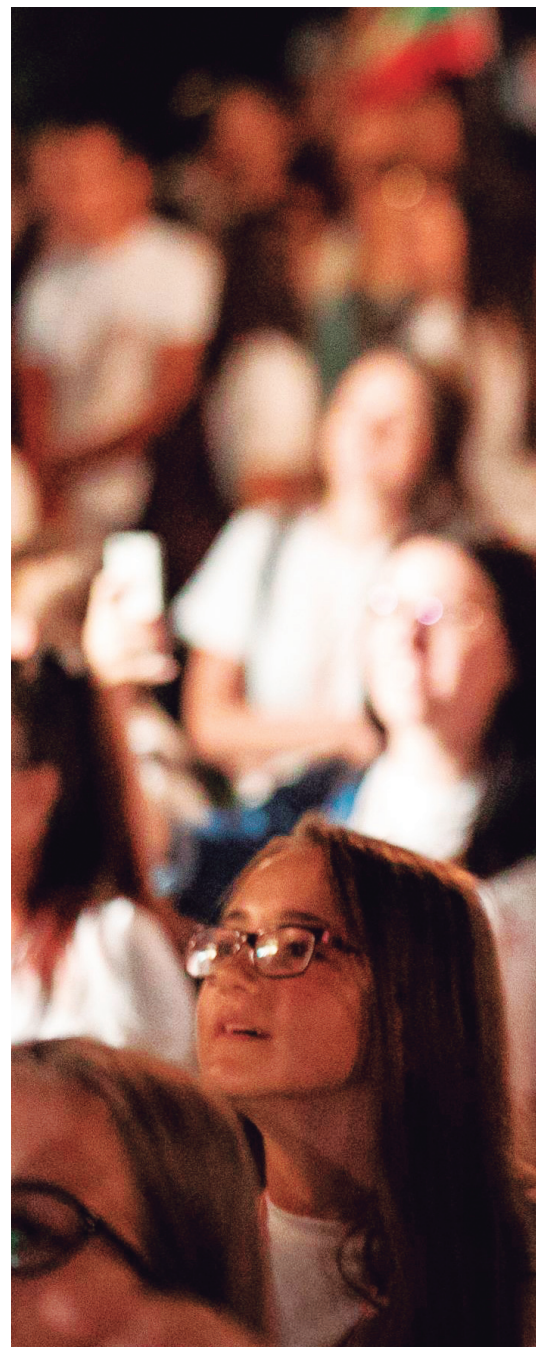
Nu ar trebui niciodată să facă compromisuri și nici nu face. Eu cred că nu avem cadrul reglementat foarte bine. De o bună perioadă de timp lucrez în zona aceasta de cercetare, a prezenței Bisericii în mediul digital. Știți foarte bine că una din lucrările pe care le-am publicat este *Propovăduirea Evangheliei în era digitală* care, de fapt, este rezultatul unei cercetări doctorale începute în anul 2012. În momentul de față, noi avem nevoie de un ghid de bună purtare, de un ghid de utilizare decentă a ceea ce înseamnă social media și mediul virtual. Atunci când spunem Biserică, noi nu ne referim doar la nivel ierarhic, ci la noi toți, care facem parte din Biserică. Și dacă ar fi să ne referim doar la partea clericală, eu cred că fiecare preot are nevoie de o instruire, în sensul de a ști să utilizeze judicios aceste instrumente care pot fi arme albe dacă sunt folosite altfel decât cere Biserica.

Părinte Liviu, am trecut prin perioada dificilă a pandemiei, în care Biserica a fost nevoită să transmită slujbele în mediul online. În ce măsură considerați că slujbele transmise online îl ajută pe credincios? Credeți că am putea cădea într-o anumită comoditate, fără a respecta o anumită limită morală?

Dal În perioada de pandemie am fost siliți să rămânem în casele noastre și am putut constata cu precădere că Trinitas TV, de exemplu,

are o transmisie live și este făcută foarte bine. În același timp, am putut observa că au apărut foarte multe inițiative private, care nu erau integral în canonul jurnalistic, nu întotdeauna erau în canonul tehnic, în canonul Bisericii prin ceea ce transmiteau. Deci am putut observa că tehnologia, în sensul acesta poate să aibă efecte pozitive și efecte negative. După ce s-a încheiat pandemia, știm că mai sunt credincioși care au rămas în continuare în fața ecranului și este evident că aceștia nu fac bine. De ce? Pentru că și-au găsit o zonă de confort. Părintele Nicolae Steinhardt, în duhul Părinților o spune atât de frumos că Împărăția lui Dumnezeu nu se ia cu taifas, adică este clar că nu putem să rămânem și într-o zonă de confort, și, în același timp, integrați în ceea ce înseamnă trăirea adâncă pe care ne-o oferă Sfânta Liturghie. De aceea, cred că este foarte important să înțelegem că sunt limite pe care nu este bine să le depășim, tocmai pentru a rămâne într-o taină a actului liturgic. Este important să avem transmisiuni pentru persoanele care nu se pot deplasa sau pentru persoanele care sunt izolate la domiciliu. Sunt atâția oameni care, din nefericire, din pricina unor neputințe trupești nu pot să ajungă la biserică. Pentru aceștia, este balsam. Dar, pe de altă parte, pentru omul sănătos este important să fie în comunitate și în comuniune cu ceilalți, stând două ore în picioare sau stând în bănci. Lucrul acesta nu-l poți simți ecranat.

Părinte Liviu, ați vorbit despre disciplină și despre igiena jurnalistică și mi-a venit în minte o întrebare: cum vedeți o eventuală

introducere a unui curs de jurnalism în facultățile de teologie?

Este foarte important un asemenea curs. Pentru maturitatea studentului, cred că este foarte important să aibă în oferta curriculară și un asemenea curs. La nivel de master, la Cluj avem un curs de utilizarea ⇒

⇒ instrumentelor digitale în procesul de catehizare a tinerilor și adulților. Observ că acest curs pe care eu îl predau aduce multe beneficii.

Părinte, spunem că noi, cei din presa religioasă, suntem în mediul online și ne găsim această justificare spunând că acolo sunt și ti-

nerii. Oare își împlinește cu adevărat presa religioasă această menire? Ajunge la tineri?

Conform statisticilor pe care le-am analizat, eu cred că presa și portalurile religioase fac o excelentă misiune în rândul adulților. Nu trebuie să ne deranjeze că face mai multă

misiune în rândul adulților decât al tinerilor. Tinerii vor deveni adulți. Tânărul încă nu gândește adânc și profund, el este încă la un nivel încă superficial și apreciază lucrurile spectaculoase. Aceasta nu înseamnă că pe noi nu ne interesează publicul tânăr, ci trebuie să ne intereseze și încercăm să găsim soluții ⇒

⇒ pentru a crea aplicații pe care să le folosească. Programul tânărului este foarte încărcat. El este implicat în proiectele facultății și, dacă vă uitați în programul unui tânăr de la facultate, veți rămâne uimit să vedeți că uneori are orele întinse până la 8 seara, cu multe pauze. În timpul pauzelor își solidifică relațiile prietenești sau mai ascultă muzică. Aceasta ne motivează să fim și mai serioși, mai atractivi, să avem conținuturi de foarte bună calitate. Am sesizat că pastila catehetică le captează atenția. Dacă citim în *Filocalie* la Sfântul Diadoh al Foticeei, vom vedea că are definiții foarte scurte pentru diferite virtuți. Acea este tipul unei pastile catehetice. Ai citit-o, te-a pătruns și mergi mai departe.

Un tânăr nu are timp să zăbovească. Va veni și timpul așezării, al zăbovirii, dar, până atunci, îmi doresc să avem duhovnicii care să-i primească cu brațele deschise. În clipele de supărare sau depresie, dacă tot caută ceva, motoarele de căutare să dea conținuturi ortodoxe.

Într-o discuție cu un om de presă, am primit observația precum că Biserica poate n-ar mai fi atât de mult contestată de lumea presei laice dacă ar avea anumite departamente de PR. Cum vedeți PR-ul acesta al Bisericii?

Eu sunt absolvent și de economie. Am făcut și marketing, și manage-

ment. Am avut această ispită în tinerețe să mă gândesc la PR. Mi-e teamă că PR-ul înseamnă nisipuri mișcătoare și, din nefericire, implică exagerări. Marketingul în sine presupune anumite hiperbole. Eu zic că avem marketing, în fiecare sat este o biserică. Fiecare biserică vorbește despre Dumnezeu. Noi avem nevoie de calitate, să ținem la calitatea actului sacerdotal, la calitatea cărților.

Părinte Liviu, să ne dea Dumnezeu sănătate și putere pentru a putea lucra la calitate.

Doamne, ajută!

Slujiri arhieresti în Arhiepiscopia Iașilor

În perioada 1 ianuarie - 28 februarie 2023, Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, și Preasfințitul Părinte Nichifor Botoșăneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor, au săvârșit Sfânta Liturghie, au sfințit și au binecuvântat următoarele unități de cult de pe cuprinsul Arhiepiscopiei Iașilor:

▶ În prima zi din an, PS Părinte Nichifor a săvârșit Sfânta Liturghie în Catedrala Mitropolitană din Iași cu prilejul celor două sărbători: praznicul Tăierii împrejur după trup a Domnului Iisus Hristos și pomenirea Sfântului Vasile cel Mare, Arhiepiscopul Cezareei Capadociei.

▶ De praznicul Botezului Domnului, 6 ianuarie 2023, IPS Părinte Teofan, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, a săvârșit Sfânta Liturghie și slujba Sfințirii celei mari a apei la Catedrala Mitropolitană din Iași.

▶ Praznicul Botezului Domnului Iisus Hristos a fost sărbătorit și la Mănăstirea Horaița din județul Neamț. Alături de părinții așezământului monahal, PS Părinte Nichifor a săvârșit Sfânta Liturghie și Sfințirea cea mare a apei.

▶ De sărbătoarea Soborului Sfântului Proroc Ioan Botezătorul și Înaintemergătorul Domnului, 7 ianuarie 2023, Biserica Spitalului Municipal de Urgență, Pașcani, și-a sărbătorit patronul spiritual. Sfânta Liturghie a fost săvârșită de PS Părinte Nichifor.

▶ În Duminica după Botezul Domnului, 8 ianuarie 2023, PS Părinte Nichifor a săvârșit Sfânta Litur-

ghie la paraclisul Parohiei „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” din localitatea Chilișoiaia, comuna Dumești, Protopopiatul Iași III.

▶ Cu binecuvântarea IPS Părinte Teofan, pe 14 ianuarie 2023, diaconul Ionuț Pușcașu a fost hirotonit preot pe seama Parohiei „Sfântul Mare Mucenic și Tămăduitor Pantelimon” din Bașeu, comuna Hudești, Protopopiatul Darabani, în cadrul Sfintei Liturghii săvârșite în biserica parohială de PS Părinte Nichifor.

▶ Duminică, 15 ianuarie 2023, PS Părinte Nichifor a fost prezent în mijlocul credincioșilor din Parohia „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe”

din Mlenăuți-Hudești. Cu prilejul slujirii arhieresti, ierarhul l-a hirotonit pe diaconul Alin Gherasim întru preot, pentru comunitatea din Mlenăuți. Ca răsplată pentru întreaga misiune desfășurată în parohie, fostul paroh, pr. David Dan Stoean, a fost hirotesit întru iconom stavrofor. La finalul slujbei, ierarhul a săvârșit slujba de binecuvântare a complexului parohial, compus din casă de prăznuire și capelă mortuară.

▶ În ziua de 16 ianuarie 2023, PS Părinte Nichifor a fost prezent în Parohia „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” din Șendreni-Frumușica. Cu prilejul vizitei pastorale, ierarhul a săvârșit Sfânta Liturghie și l-a hirotonit întru preot pe diaconul Stelian Scurtu, noul slujitor al comunității parohiale.

▶ Biserica „Sfinții Atanasie și Chiril” din Iași și-a sărbătorit, pe 18 ianuarie 2023, ocrotitorii duhovnicești. Cu acest prilej, PS Părinte Nichifor ➔

⇒ a săvârșit Sfânta Liturghie alături de un sobor de preoți și diaconi. Din cauza lucrărilor de consolidare a bisericii, Sfânta Liturghie a fost săvârșită în paraclisul parohial. Ca răsplată pentru întreaga misiune desfășurată în parohie, dar și ca preot de caritate în Spitalul Clinic de Pneumoftiziologie, pr. Dumitru-Gică Păduraru a fost hirotesit într-un iconom stavrofor.

► În Duminica a 32-a după Rusalii, 22 ianuarie 2023, PS Părinte Nichifor a săvârșit Sfânta Liturghie în biserica Parohiei „Sfânta Cuvioasă Parascheva” din localitatea Bodeasa, Protopopiatul Săveni. Cu această ocazie, cu binecuvântarea IPS Părinte Teofan, ierarhul l-a hirotonit într-un preot pe diaconul Marian Pancu, noul paroh al comunității.

► Sfântul Ierarh Iosif cel Milostiv, Mitropolitul Moldovei, a fost prăznuit joi, 26 ianuarie 2023, la Catedrala Mitropolitană din Iași. Sfânta Liturghie a fost săvârșită de IPS Părinte Teofan, alături de PS Părinte Nichifor, împreună cu un sobor de preoți și diaconi.

► Duminică, 29 ianuarie 2023, PS Părinte Nichifor a săvârșit Sfânta Liturghie la Parohia „Adormirea

Maicii Domnului” din localitatea ieșeană Holm, Protopopiatul Iași III. Pentru activitatea desfășurată în parohie, pr. paroh Narcis Rășcanu a fost hirotesit într-un iconom stavrofor de către PS Părinte Nichifor, iar Consiliului și Comitetului parohial, precum și ctitorilor și binefăcătorilor parohiei li s-au acordat distincții de vrednicie. La finalul Sfintei Liturghii, ierarhul împreună cu preoții și credincioșii prezenți și-au îndreptat pașii spre noul Aghiasmatar al paro-

hieii, pe care Preasfinția Sa l-a binecuvântat cu untdelemn sfințit și cu apă sfințită.

► Ctitoria Domnitorului Vasile Lupu - bijuteria bizantină a Iașului, închinată Sfinților Ierarhi Vasile cel Mare, Grigore Teologul și Ioan Gură de Aur -, și-a sărbătorit hramul. Sărbătoarea a început cu slujba Privegherii, iar, în dimineața zilei de 30 ianuarie 2023, Sfânta Liturghie a fost săvârșită de IPS Părinte Teofan.

► Joi, 2 februarie 2023, de prăznicul Întâmpinării Domnului, Catedrala Mitropolitană din Iași și-a prăznuit hramul istoric. Slujba Sfintei Liturghii a fost săvârșită de IPS Părinte Teofan alături de un sobor de ierarhi, preoți și diaconi, în prezența a numeroși credincioși, veniți din toată Moldova. Alături de IPS Părinte Teofan, ierarhii care au slujit la hramul catedralei ieșene au fost: PS Părinte Ignatie, Episcopul Hușilor, PS Părinte Nichifor Botoșăneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor, și PS Părinte Damaschin Dorneanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților. Răspunsurile liturgice

⇒ au fost oferite de Corala „Sanctus” a Catedralei Mitropolitane din Iași. În cadrul slujbei, tânărul teolog Gheorghe Sturzu a fost hirotonit diacon, iar ieromonahul Siluan Pralea de la Catedrala Mitropolitană din Iași a fost hirotesit protosinghel.

► În prima duminică a Triodului, Duminica Vameșului și a Fariseului, 5 februarie 2023, PS Părinte Nichifor a fost prezent în mijlocul credincioșilor din Parohia „Nașterea Maicii Domnului” din Uda-Tătăruși, Protopopiatul Pașcani. Cu acest prilej, ierarhul a săvârșit Sfânta Liturghie și l-a hirotonit întru preot pe diaconul Gheorghe Sturzu, noul slujitor al comunității parohiale.

► În Duminica a 34-a după Rusalii, Duminica Întoarcerii Fiului risipitor, 12 februarie 2023, IPS Părinte Teofan a săvârșit Sfânta Liturghie la Catedrala Mitropolitană din Iași alături de un sobor de preoți și diaconi.

► Tot în Duminica a 34-a după Rusalii, PS Părinte Nichifor l-a prezentat credincioșilor pe noul paroh,

părintele arhim. lect. univ. dr. Nathanael Neacșu, care va păstori comunitatea Bisericii Bărboi fiind, în același timp, și starețul obștii monahale din cadrul așezământului cu același nume. În semn de mulțumire pentru cei aproape 50 de ani dedicați slujirii Sfântului Altar, părintele Constantin Andrei, cel care i-a păstorit în calitate de paroh pe ieșenii Bisericii Bărboi, a primit din partea IPS Părinte Teofan, prin intermediul Prea-

sfinției Sale, distincția Crucea „Sfântul Iosif cel Milostiv”.

► În cea de-a treia Duminică a Triodului, premergătoare Postului Sfințelor Paști, 19 februarie 2023, la Catedrala Mitropolitană din Iași, Sfânta Liturghie a fost săvârșită de Preasfințitul Părinte Ioan Casian, Episcopul Ortodox Român al Canadei, dimpreună cu un sobor de preoți și diaconi. Ierarhul i-a îndemnat pe ieșenii prezenți la slujbă, în cuvântul de învățătură, să se îngrijească de oamenii care au nevoie de sprijin, precum ne învață Domnul Hristos.

► În Duminica dinaintea Postului Mare, a Izgonirii lui Adam din Rai, IPS Părinte Teofan a fost prezent în Parohia ieșeană „Adormirea Maicii Domnului” Pietriș, comuna Dolhești, Protopopiatul Iași II. Pentru activitatea desfășurată în parohie, pr. paroh Mihail Petrea a fost hirotesit întru iconom stavrofor, iar Consiliului și Comitetului parohial, precum și ctitorilor și binefăcătorilor parohiei li s-au acordat distincții de vrednicie. După săvârșirea Sfintei Liturghii, ierarhul a sfințit noua catapeteasmă a bisericii parohiale.

Monahul Vartolomeu Frăsinei de la Mănăstirea Piatra Sfântă s-a mutat la Domnul

La Mănăstirea Piatra Sfântă Tărăța din Iași s-a săvârșit vineri, 10 februarie 2023, slujba înmormântării monahului Vartolomeu Frăsinei.

Părintele Vartolomeu, viețuitor al Mănăstirii Piatra Sfântă, s-a născut pe 25 aprilie 1953, în localitatea Frumușica din județul Botoșani, din părinții Toader și Profira. A fost cel de-al cincilea copil din cei șapte frați. După absolvirea celor zece

clase, a urmat stagiul militar, iar în 1977 a intrat ca frate la Mănăstirea Neamț din județul Neamț.

În 1986, vine la Mănăstirea Cetățuia din Iași, iar în 1992 este tuns în monahism. Din 1997 până la trecerea la cele veșnice a fost viețuitor la Mănăstirea Piatra Sfântă din Iași.

S-a mutat la Domnul marți, 7 februarie 2023, după o grea suferință.

Părintele Constantin Florea a trecut la cele veșnice

Părintele Constantin Florea, care a slujit timp de 27 de ani la Parohia Dochia, Protopopiatul Piatra Neamț, județul Neamț, a trecut la Domnul, vineri, 24 februarie 2023, la vârsta de 85 de ani.

Preotul Constantin Florea s-a născut la data de 9 septembrie 1937, în satul Viișoara, comuna Alexandru cel Bun, județul Neamț, din părinții Constantin și Sofia. Tatăl său a fost de profesie pădurar, iar mama a fost casnică. Părintele a mai avut o soră, Ileana.

Clericul a urmat cursurile Seminarului Teologic de la Mănăstirea Neamț (1952), apoi a studiat la Institutul Teologic de grad universitar din București. S-a căsătorit pe 9 septembrie 1964 cu Alexandrina (Ifrone).

Două fiice au rezultat din căsă-

toria lor: Alina-Grațîela, născută pe 5 noiembrie 1965, și Mălina-Lăcrămioara, născută pe 11 ianuarie 1968.

Părintele Constantin a fost ghid la Mănăstirea Bistrița între anii 1966-1967, fiind totodată și fiu duhovnicesc al așezământului monahal. Din anul 1967 devine ghid la Biserica „Sfântul Ioan Domnesc” din Piatra Neamț, până în anul 1970, când este hirotonit preot.

În perioada 1 februarie 1970 - 1 noiembrie 1997 a fost preot la Parohia Dochia, unde a construit o casă de prăznuire, a împrejmuțat cu gard noul cimitir și curtea bisericii, a ridicat o cameră pentru centrala termică și a reparat exteriorul bisericii. În această perioadă, s-a ocupat totodată și de Parohia Bahna.

Dumnezeu să-l ierte și cu dreptii să-l așeze!

Finalizarea lucrărilor de restaurare a Bisericii Vovidenia din Iași, obiectiv de patrimoniu categoria B

Parohia Vovidenia, Iași, în calitate de beneficiar, a finalizat proiectul de finanțare cu titlul: „Restaurare și consolidare Biserica Vovidenia, Iași”. Aceasta a beneficiat de finanțarea contractată prin Programul Operațional Regional 2014-2020, Prioritatea de investiții - „Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural”.

Investiția realizată pune în valoare a obiectivului de patrimoniu, categoria B, Biserica Vovidenia, situată în zona central-istorică a municipiului din Iași.

Rezultatele proiectului sunt:

un obiectiv de patrimoniu din categoria B, restaurat, consolidat și redat circuitului turistic din municipiul Iași, un monument istoric digitalizat

și introdus în rândul obiectivelor de patrimoniu restaurate din Regiunea de Nord-Est, județul Iași, municipiul Iași.

Parastas pentru rromii care au pierit în lagăre, închisori și deportări

In data de 20 februarie 2023, la Biserica „Zlataust” din Iași, au fost pomeniți, printr-o slujbă de Parastas, rromii care au pierit în lagăre, închisori și deportări, dar și acele personalități, clerici, oameni politici și alți intelectuali, care, prin acțiunile lor integrative, fie au ușurat condiția rromilor robi, fie au condus la dezrobirea acestora, act împlinit în anul 1856.

Anul acesta s-au împlinit 167 de ani de când statutul juridic al rromilor a fost schimbat, aceștia devenind oameni liberi, cu drepturi și, bineînțeles, îndatoriri sociale.

Evenimentul a fost organizat de Biroul Județean pentru rromi din cadrul Instituției Prefectului ju-

dețului Iași, în colaborare cu Departamentul Minorității al Arhiepiscopiei Iașilor, Asociația Pro Roma, Alianța pentru Unitatea Rromilor Iași, Inspectoratul Școlar Județean Iași. Au participat părintele arhimandrit Nicodim Petre, consilier în cadrul Sectorului de Misiune al Arhiepiscopiei Iașilor, părintele Alexandru Baciu, referent în cadrul Departamentului Minorității al aceluiași Sector, domnul subprefect Marian Grigoraș, doamna Elena Motaș, consilier al Biroului Județean pentru rromi din cadrul Instituției Prefectului județului Iași, doamna Margareta Herțanu, președintele Asociației Pro Roma din Iași, domnul Sebastian Feraru, președinte al Alianței pentru Unitatea Rromilor.

Atmosfera de taină, marcată de rugăciunea profundă, a evidențiat importanța acestei zile și a întărit convingerea celor prezenți că unitatea de credință constituie calea spre vindecare, iertare, înțelegere și acceptare.

„Este un moment în care cel mai important lucru este să arătăm respect pentru istoria noastră și pentru noi, pentru că, atât timp cât noi nu ne vom respecta momentele istoriei noastre, nu avem cum să pretindem altora să le respecte. Cred că, dincolo de patimi, dincolo de dorințe, dincolo chiar de interesul fiecăruia dintre noi, esența acestei zile este legată nu numai de istorie, dar este legată și de viitor”, a declarat doamna Elena Motaș.

Noutăți editoriale la Editura Doxologia – în lunile ianuarie și februarie –

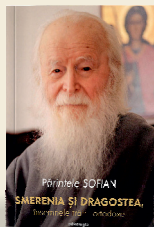
edituradoxologia.ro

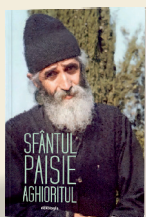
Nu vă temeți! Aveți credință!
Pr. dr. Ioan Chirvasă

„Lumina” (אור – אר):
sensuri semantice, înțelesuri teologice
și reprezentări iconografice
Mihaela Alieta Petrovan

Smerenia și dragostea,
însenmele trăirii ortodoxe – ediția a patra
Pr. Sofian Boghiu
Ediție îngrijită de: Protosinghel Teofan Popescu

Sfântul Paisie Aghioritul – ediția a doua
Traducere: Pr. Valentin Istrati, Pr. Petru Sidoreac,
Diac. dr. Florin Toader Tomoioagă,
Emanuel Dumitru, Pr. Iulian Eni, Ioana C. Cioboata
Ediție îngrijită de: Ierom. Nathanael Neacșu

Despre credință și virtuți
Sfântul Ciprian al Cartaginei
Traducere: Dionisie Constantin Pîrvuloiu

Instituții ecleziastice ortodoxe.
Izvoare legislative bisericești și laice
(sec. XVIII-XX) – volumul I –
Ioan-Vasile Leb, Pr. Gabriel-Viorel Gârdan,
Marius Eppel, Emilian-Iustinian Roman,
Mircea-Gheorghe Abrudan

Biserica și Statul: perspective diacronice
asupra unei relații polivalente
Ediție îngrijită de: Răzvan Brudiu, Mihail K. Qaramah

Zile cu sfinți (sinaxare, însemnări,
cântări, lecturi și gânduri filocalice)
pe luna MAI
Pr. Sever Negrescu
Ediție îngrijită de: Pr. Sever Negrescu

Instituții ecleziastice ortodoxe.
Izvoare legislative bisericești și laice
(sec. XVIII-XX) – volumul II –
Ioan-Vasile Leb, Pr. Gabriel-Viorel Gârdan,
Marius Eppel, Emilian-Iustinian Roman,
Mircea-Gheorghe Abrudan

Moș Grigore și musafirul neașteptat
Marta Vartolomei
Ilustrații: Uğur Köse

Serata culturală „Eminescu, nemuritor prin vers și cânt”

Parohia „Sfinții Ioachim și Ana” Măraței III din Piatra Neamț, prin părintele paroh Viorel Crușitu și preteasa Iuliana Crușitu, a organizat la Centrul Social-Educațional „Sfânta Ana”, pe 15 ianuarie 2023, în ziua de comemorare a marelui poet Mihai Eminescu, o serată culturală, intitulată „Eminescu, nemuritor prin vers și cânt”.

Manifestările au început prin colochiul literar-biografic al doamnei profesor Melania Iliuță, profesor de Limba și Literatura Română în cadrul Colegiului Național „Petru Rareș” din Piatra-Neamț, continuând cu un recital coral pe vers eminescian, susținut de Corul Schitului Vovidenia, o prelegere susținută de arhim. dr. Mihail Daniliuc, egumenul Schitului Vovidenia din Neamț și profesor la Seminarul Te-

ologic Ortodox „Veniamin Costachi” Neamț, un recital de cântări susținut de Corul Parohial „Armonia sufletului”, poezii recitate de actorul Daniel Beșleagă de la Teatrul Tineretului din Piatra-Neamț, un grup de seminariști ai Liceului Teologic „Sf. Împărați Constantin și Elena”, numit „Armonia Duhovnicească”, și un recital de muzică folk pe versuri emi-

nesciene, susținut de domnul Puiu Nechif.

La manifestare a participat și părintele protoiereu Valentin Tofan din Piatra Neamț, alături de alți preoți, profesori și credincioși. La sfârșitul manifestării culturale s-a rostit o rugăciune de pomenire pentru marele poet. (Pr. Sorin Amariei-Cosma)

Sărbătoarea Unirii Moldovei cu Țara Românească, la 164 de ani de la înfăptuire

Anul acesta, momentul Unirii Principatelor Române din 1859 a fost marcat la Iași de o serie de evenimente care au avut loc în Piața Unirii, precum și la Mănăstirea „Sfinții Trei Ierarhi”. Evenimentele dedicate Unirii Moldovei cu Țara Românească au început în centrul orașului cu un concert de muzică populară, după care a urmat cu o festivitate organizată de autoritățile locale. Tot atunci a avut loc și o slujbă de Te Deum, săvârșită de IPS Părinte Teofan.

La ceremonialul religios, precum și la evenimentul desfășurat în fața statuii Domnitorului Alexandru Ioan Cuza au mai participat, pe lângă autoritățile centrale și locale, și prim-ministrul României, Domnul Nicolae Ciucă, dar și președintele Camerei Deputaților, Domnul Marcel Ciolacu.

În discursul său, IPS Părinte Teofan a vorbit despre contextul Unirii din 1859 și a subliniat totodată nevoia de a fi mai aproape de românii din vechile teritorii istorice: „Două zile memorabile pentru na-

țiunea română – 5 și 24 ianuarie 1859. Cu certitudine, din adâncimea eternității, ei grăiesc pentru cei care au urechi de auzit și inimă să simtă. Moldova de Răsărit este primul lor gând. Situația extrem de dificilă a Școlii și Bisericii românilor din Bucovina de Nord și ținutul Herța este strigătul lor de foc adresat nouă. Milioanele de români plecați din țară și lipsa nașterii de copii constituie, cu siguranță, durerea făuritorilor Unirii și a tuturor eroilor neamului care ne privesc din realitatea veșniciei. Cinstirea lor și a uimitoa-

⇒ relor fapte din 1859 se arată, îndeosebi, în încercarea noastră de a pătrunde în gândul lor de acum. Și a zis voievodul Cuza în 1861, și zicem și noi astăzi: «Dumnezeul părinților noștri a fost cu Țara, a fost cu noi». Nădejdea la Dumnezeu, români!».

După seria de alocuțiuni care a avut loc pe scena oficială, precum și după depunerea coroanelor de flori și defilarea militară tradițională, sute de ieșeni „au dat mână cu mână” și au format Hora Unirii.

În continuare, la Mănăstirea „Sfinții Trei Ierarhi”, PS Părinte Nichifor a săvârșit o slujbă de pomenire pentru sufletul domnitorului Alexandru Ioan Cuza, precum și pentru sufletele celor care au contribuit la înfăptuirea unității neamului românesc.

La final, Preasfinția Sa a adresat autorităților prezente câteva gânduri: „An de an, împlinim o datorie pentru cei care ne-au pus înaintea lucrarea lor și gândul lor ca moște-

nire a unei dorințe de unire, dorință pe care Dumnezeu a inspirat-o întotdeauna, atunci când Însuși Domnul Hristos a spus în rugăciunea Sa către Tatăl: «Ca să fie una precum suntem și Noi». Ne împlinim această datorie an de an cu bucurie, că avem ca moștenire o țară, dar și o responsabilitate de care să ne bucurăm, pe care trebuie să o îmbo-

gățim și pe care trebuie să o lăsăm celor care, într-un gând cu noi, vor fi bucușori de a fi români și de a înțregi această moștenire”.

Aniversarea Unirii Principatelor și comemorarea celor care au susținut realizarea acesteia constituie un act solemn care menține aprinsă candela unității și demnității noastre naționale.

Manifestări cultural-artistice la Parohia Negrești I

Ziua de 24 ianuarie 2023 a fost mult așteptată și în Parohia Negrești I. Împlinirea a 164 de ani de la Unirea Principatelor Române a fost sărbătorită prin intermediul unei manifestări deosebite: „Tricolorul Călător”.

Evenimentul aflat la cea de-a IV-a ediție este parte din proiectul „Unirea face puterea” și este dedicat Unirii Principatelor Române. Principalul promotor al proiectului este Victor Mihalache, un colecționar de păpuși din porțelan, care a înființat și un „Sat al Poveștilor” în Bughea de Sus, județul Argeș. „Tricolorul

Călător”, care a străbătut țara, este o creație a Asociației Culturale „STAR” din Piatra-Neamț. Viorela, Denisa și Viorel Stoian, diriguitorii grupării culturale, au fost și sunt parte activă a acestui proiect și membri fondatori ai lui.

Evenimentul „Tricolor Călător” este extrem de îndrăgit și adună anual un număr record de spectatori în localitățile pe care le traversează din Muntenia și Moldova. „Tricolorul Călător”, un drapel cu o lungime impresionantă – 100 m, a pornit la drum pe 19 ianuarie 2023, din Gura Ocniței, jud. Dâmbovița, a

traversat comuna Bughea de Sus din Argeș, comuna Padina din Buzău, comuna Câmpuri din Vrancea, Târgu Ocna din Bacău, apoi a ajuns la final de călătorie în comuna Negrești, Neamț, pe 24 ianuarie.

Din centrul comunei Negrești tricolorul a fost purtat pe brațe până la Casa Memorială „Dumitru Almaș”. Aici s-a săvârșit o rugăciune de mulțumire și apoi a avut loc o frumoasă manifestare cultural-artistică, dedicată Unirii Principatelor Române, dar și marelui istoric Dumitru Almaș.

⇒ În organizarea evenimentului au fost implicați mai mulți parteneri: Primăria comunei Gura Ocniței, jud. Dâmbovița; Primăria comunei Bughea de Sus, jud. Argeș; Primăria comunei Padina, jud. Buzău; Primăria comunei Câmpuri, jud. Vrancea; Primăria orașului Târgu Ocna, jud. Bacău; Primăria comunei Negrești, jud. Neamț; Asociația Culturală „STARr”, din Piatra Neamț; „Satul Poveștilor”; Hotelul „Minerva”, din Târgu Ocna; Radio România Actualități; Radio România Antena Satelor; Televiziunea Regională „Columna”; Talent TV; Ziarul „Tecuceanul”.

La eveniment au participat autorități din administrația publică centrală și locală, credincioși ai pa-

rohiei și elevi de la Școala Gimnazială „Dumitru Almaș” – Negrești.
(Pr. Adrian-Ștefan Chelaru)

PS Macarie, o nouă apariție editorială: Mărturiile episcopului pelerin au fost prezentate la BCU Iași

Zeci de ieșeni au fost prezenți pe 7 februarie 2023, în Aula Bibliotecii Centrale Universitare „Mihai Eminescu” din Iași, unde a avut loc lansarea volumului „În misiune pe tărâmul vikingilor. Mărturiile unui episcop pelerin”, semnat de Preasfințitul Părinte Macarie Drăgoi, Episcopul Ortodox Român al Europei de Nord. Noua apariție editorială a fost publicată de Editura Polirom.

Împreună cu autorul, la eveniment au mai participat ca invitați pr. Constantin Sturzu, purtătorul de cuvânt al Arhiepiscopiei Iașilor, și Grigore Ilisei, scriitor și jurnalist.

PS Părinte Macarie a subliniat că volumul cuprinde „memoria afectivă a celor cincisprezece ani petrecuți deja în misiune pe tărâmurile vikingilor”: „În această carte am consemnat, în mod deosebit, minunile pe care le-am trăit eu însumi ca episcop pelerin, episcop colin-

dător pe tărâmul vikingilor. Așadar, sunt mărturiile, de la suflet la suflet pentru întărirea noastră, cele pe care eu însumi le-am trăit alături de cei pe care îi păstoresc în Europa de Nord. Nu este un jurnal această carte, ci sunt mărturiile unui episcop care împlinește apostolatul pe tărâmul vikingilor de odinioară”.

Prezent la eveniment, părintele Constantin Sturzu a afirmat că volu-

mul se aseamănă experienței din perioada apostolică, de început a Bisericii: „Cartea PS Părinte Macarie este, de fapt, o alegorie a lumii în care trăim. De aceea, este bine să fie citită de tot omul, și de cei care sunt creștini deja în Biserică, și de cei care Îl caută pe Dumnezeu, pentru că vor găsi acolo foarte multe frământări, problematizări, dar vor găsi și foarte multe răspunsuri”.

S-au împlinit 104 ani de la nașterea „Duhovnicului neamului românesc”

La Mănăstirea Paltin-Petru Vodă, în ziua de 11 februarie 2023, s-au derulat o serie de evenimente cu ocazia împlinirii a 104 ani de la nașterea marelui duhovnic, părintele arhimandrit Justin Pârvu, iubit și îndrăgit de românii de pretutindeni. Cu această ocazie a fost prezent și PS Părinte Nichifor, care a săvârșit Sfânta Liturghie în biserica așezământului monahal. Ierarhul l-a hirotesit spre final într-un duhovnic pe părintele Nicolae Coșofreț de la Parohia „Izvorul Muntelui”.

De asemenea, în biserica mănăstirii, după săvârșirea Sfintei Liturghii, precum și la chilia unde marele duhovnic și-a petrecut ultimii ani, clericii și credincioșii s-au rugat pentru sufletul părintelui, participând la slujba Parastasului.

În predica sa, ierarhul a evocat personalitatea duhovnicului de la Petru Vodă, „care a mers cu Evanghelia în față și cu neamul în spate”: „După o perioadă lungă de durere, suferind pe nedrept în închisorile

comuniste, nu a ales să-și plângă de milă, să se odihnească în vreun loc, căutându-și doar pacea sa launtrică, ci cu mult zăbucium a făcut ceea ce a făcut, ascultând oamenii, arătându-le calea adevărului, lucrând la cele două mănăstiri. Vi-l aduceți aminte la slujbele de noapte, pe scaunul său, ascultându-i pe cei care veneau să-și încredințeze tainele sufletului, necruțându-și

ostenelile trupului, pentru a fi alături și a-i mângâia pe mulți”.

Alături de Preasfinția Sa au mai fost prezenți și părintele Hariton Negrea, starețul Mănăstirii Petru Vodă; părintele Justin Dănilă, starețul Mănăstirii Văcăreștii Noi; părințele prof. dr. neurochirurg Ștefan Mindea, prof. dr. chirurg Gabriela Gelețu; Oana Smoc, medic stomatolog, și alții invitați.

Simpozionul „Sfinții – pedagogi ai vieții veșnice”, la Parohia „Sfântul Haralambie” din Iași

La Parohia „Sf. Haralambie” din Iași a avut loc, pe 8 februarie 2023, simpozionul cu tema „Sfinții – pedagogi ai vieții veșnice”. Evenimentul a marcat deschiderea celei de-a opta ediții a „Zilelor hramului Sf. Haralambie”,

care s-a desfășurat în perioada 8-10 februarie 2023.

Anul acesta, simpozionul a fost susținut de: prof. univ. Nicu Gavrieluță: „Sfinții – modele ale transfigurării condiției umane”, director Gabriela Săndulescu: „Chipuri de das-

căli, chipuri de absolvenți – modele de viață”, elev Denisa Elena Crețu: „Școala, un loc alb sau negru? Gânduri, idei ale tinerilor de astăzi” și pr. lect. Liviu Petcu: „Actualitatea învățării Sfântului Ioan Gură de Aur despre educația copiilor”.

⇒ În deschiderea simpozionului, părintele Radu Brînză a rostit un cuvânt în care a subliniat proveniența temei hramului de anul acesta: „Avem obiceiul ca în fiecare an să găsim o temă generică a hramului și ne găsim titlurile în troparul sau în viața Sfântului Haralambie. Și, pentru că Sfântul Haralambie este tămăduitor de boli, ani de zile am ales teme din această parte a existenței sfântului. Anul acesta însă ne-am hotărât să avem o temă care să meargă spre educație, iar tema hramului este «Sfinții - pedagogi ai vieții veșnice», pentru că noi știm că ei sunt reperatele noastre, sunt cei care înaintea noastră au mers pe drumul

acesta, al mântuirii, pe care și noi încercăm să-l parcurgem”.

Zilele hramului Parohiei „Sf. Ha-

ralambie” din Iași s-au încheiat vineri, 10 februarie 2023, când enoriașii și-au serbat ocrotitorul.

Conferință despre un titan al bioeticii creștine, la Muzeul Mitropolitan din Iași

Pe 23 februarie 2023, în Sala „Sinaxar” a Muzeului Mitropolitan din Iași a avut loc conferința: „Un titan al bioeticii creștine - H. Tristram Engelhardt jr.”, susținută de prof. univ. dr. Vasile Astărăstoae și moderată de asist. dr. Petru Cernat de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae”.

Evenimentul a fost organizat de către Departamentul Pro Vita al Arhiepiscopiei Iașilor și a adunat zeci de studenți și doctoranzi din diferite zone de cercetare.

Potrivit asist. dr. Petru Cernat, conferința „a avut ca scop familiarizarea publicului ieșean cu principiile bioeticii creștine, principii care se suprapun cu misiunea Departamentului Pro Vita, care promovează

o cultură a vieții. Un ctitor al bioeticii românești, prof. Vasile Astărăstoae a prezentat biografia și opera unui titan al bioeticii creștine, Herman Tristram Engelhardt jr. Publicul a rezonat cu ideile prezentate, dovadă fiind dialogul fertil purtat cu invitatul după alocuțiunea susținută”.

Sfinții Trei Ierarhi, sărbătoriți de studenții teologi ortodocși din capitala Moldovei

Studenții teologi din Iași au participat pe 30 ianuarie 2023 la Sfânta Liturghie, săvârșită în Catedrala Mitropolitană de PS Părinte Nichifor împreună cu PS Părinte Ignatie, cu prilejul hramului școlilor teologice. Alături de cei doi ierarhi a slujit și un sobor de preoți și diaconi, format din profesorii Facultății de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae”. Răspunsurile liturgice au fost oferite de corul „Sfântul Iosif Naniescu”, alcătuit din studenții teologi și dirijat de pr. lect. dr. Ionuț Gabriel Năstasă.

Cuvântul de învățătură din cadrul Sfintei Liturghii a fost rostit de PS Părinte Ignatie, care a vorbit despre izvorul teologiei Sfinților Trei Ierarhi: „Cei Trei Ierarhi ai Bisericii au făcut teologie și, de aceea, pentru noi constituie o uimire, o admirație ceea ce au putut să scrie acești

mari Părinți ai Bisericii noastre. Pentru că teologia lor este izvorâtă din Liturghie, din Sfânta Împărtășanie. Adevărata catedră de teologie este Sfânta Masă, Sfântul Altar”.

La chinonic, conform tradiției, un student din anul al IV-lea, de la specializarea Teologie Pastorală, din cadrul Facultății de Teologie,

Stelian Moldoveanu, a rostit o predică referitoare la sărbătoarea Sfinților Trei Ierarhi.

Ultima alocuțiune, de mulțumire și de scurte reflecții la sărbătoarea Sfinților Trei Ierarhi, a fost a părintelui prof. univ. dr. Ion Vicovan, decanul Facultății de Teologie Ortodoxă din Iași.

Sfinții Trei Ierarhi, cinstiți de profesorii și elevii Liceului Teologic Ortodox din Piatra Neamț

La Liceul Teologic Ortodox „Sf. Împărați Constantin și Elena” din Piatra Neamț s-au desfășurat activități educaționale și liturgice, care au evidențiat importanța Sfinților Trei Ierarhi pentru viața Bisericii și pentru școlile teologice.

Vineri, 27 ianuarie 2023, s-a desfășurat o sesiune de referate și comunicări cu titlul „Sf. Trei Ierarhi – stâlpi ai creștinătății” sub coordonarea pr. prof. Ștefan Oprea. În cadrul acestei sesiuni, elevii clasei a XI-a

au evidențiat cele mai importante aspecte ale operei și vieții Sf. Trei Ierarhi.

Duminică, 29 ianuarie 2023, la Biserica „Sf. Împărați Constantin și Elena”, Gara Veche, din Piatra Neamț a fost săvârșită Slujba Vecerniei, unită cu Litia, de un sobor de preoți alături de profesori și elevi ai liceului. Alături de părintele director Bogdan Constantin, din sobor au mai făcut parte părintele protopop Valentin Tofan, parohul Bisericii „Sf. Împărați Constantin și Elena”; pr.

prof. Ștefan Oprea; pr. prof. Ovidiu-Dan Cojan; pr. Nicolae Dăscălescu; pr. Viorel Crușitu și pr. Ciprian Amarinei.

În cuvântul de învățătură, părintele Ciprian Amarinei, absolvent al școlii teologice pietrene, a evidențiat că virtutea milosteniei, comună Sfinților Trei Ierarhi, este scara care ne înalță și ne unește cu Dumnezeu.

Luni, 30 ianuarie, elevii Liceului Teologic au participat la Sfânta Liturghie.

(Pr. Nicolae Dăscălescu)

Seminarul Teologic Ortodox „Veniamin Costachi” – o nouă participare la „The Small Montmartre of Bitola”

La Seminarul Teologic Ortodox „Veniamin Costachi” de la Mănăstirea Neamț s-au făcut pregătiri pentru o nouă participare la Festivalul Internațional de Artă plastică pentru copii, ediția a XLII-a „The Small Montmartre of Bitola”, în Macedonia, concurs organizat de Childrens Art Studio „Saint Cyril and Methodi”.

Colecția de anul acesta a cuprins 27 de lucrări. Lucrările au fost realizate de elevii secției Patrimoniul Cultural, clasele IX-XII.

Concursul reunește, an de an, peste 10.000 de participanți din peste 30 de țări, din Europa și din Asia. A devenit o tradiție frumoasă, aceea de a participa la această competiție de prestigiu, de 13 ani. Demersul început în 2011 de profesorul Dan Țirdea și preluat de prof. Oana Grădinaru din 2017 a adus Seminarului nemțean premii precum „Grand Prix”; „Best Collection”; „Golden Palette”; „Golden Brush” și diplome Winners.

La cea de-a XLII-a ediție a Festivalului Internațional de Artă plastică pentru copii din Macedonia, februarie 2023, din aproximativ 17000 de participanți, cei 26 de elevi seminaristi au obținut: 1 Premiu Best Collection – „Golden Brush”; 4 premii „Golden Palette”: Alexandra Axinte, Ecaterina Costache, Parascheva Juganariu, clasa a XI-a, și Teodora Morar, clasa a IX-a; 3 diplome Winners: Eugenia Ababei,

Nicolae Ungureanu, clasa a XII-a, și Andrei Morar, clasa a IX-a: „Diploma de grațitudine pentru Seminar și profesorul coordonator”.

Ca recompensă pentru rezultatele obținute, elevii au fost premiați atât de Consiliul Județean Neamț și de Inspectoratul Școlar Neamț, în cadrul Galei Excelenței în Educație, cât și de Primăria Vânători, Neamț.

Capela Universității de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” din Iași a fost sfințită

Pe 15 februarie 2023, IPS Părinte Teofan, alături de un sobor de preoți și diaconi, a sfințit Capela „Sfântul Apostol și Evanghelist Luca” a Universității de Medicină și Farmacie din Iași.

La slujba de sfințire au fost prezenți atât studenți de la toate facultățile

din cadrul universității, cât și cadre didactice, care s-au rugat împreună cu ierarhul.

Sfântul locaș îl are ca ocrotitor pe Sfântul Apostol și Evanghelist Luca și a fost ridicat între anii 2021 și 2022 în incinta Centrului de Simulare „Prof. Univ. Dr. Cristian Drăgămir” al Universității de Medicină și

Farmacie „Grigore T. Popa” din Iași.

La finalul slujbei, Părintele Mitropolit le-a mulțumit celor care s-au implicat la zidirea Capele.

În semn de recunoștință pentru efortul depus la zidirea Capelei universitare, prof. univ. dr. Viorel Scripcariu, rectorul Universității de Medicină și Farmacie din Iași, a pri-

⇒ mit din partea ierarhului, distincția „Crucea Moldavă” pentru mireni.

La rândul său, rectorul Universității de Medicină și Farmacie din Iași a mulțumit ierarhului pentru participarea la eveniment și a subliniat importanța și necesitatea rugăciunii în actul medical.

Simpozion județean la Seminarul Teologic „Sfântul Ioan Iacob” din Dorohoi

Seminarul Teologic Liceal Ortodox „Sfântul Ioan Iacob” din Dorohoi a organizat secțiunea Simpozion a Proiectului Concurs-Simpozion „Țara de sus - vatră de cultură și spiritualitate”, ediția I, inclus în Calendarul competițiilor școlare și în Calendarul activităților educative județene la nivelul Inspectoratului Școlar Județean Botoșani.

Evenimentul s-a desfășurat în regim online, pentru participanții celorlalte instituții de învățământ, și fizic în Sala de festivități „Pimen Mi-

tropolitul” a Seminarului. Simpozionul a debutat prin cuvântul de bun venit, adresat de părintele director Petru-Georgel Chichioacă, în care au fost prezentate scopul și obiectivele manifestării: cunoașterea personalităților marcante ale culturii și spiritualității din zona de nord a Moldovei și evidențierea lor ca repere pentru tinerii seminariști, evidențierea programului-cadru al anului comemorativ dedicat cântăreților și imnografilor bisericești, prin realizare de eseuri și referate pe tematica propusă de Sfântul

Sinod al Bisericii Ortodoxe Române și formarea deprinderilor de alcătuire a unei lucrări științifice, ca urmare a lecturii, cercetării și valorificării surselor de informație.

Apoi a urmat cuvântul părintelui profesor Liviu Botezatu, Inspector de specialitate pe disciplina Religie ortodoxă în cadrul Inspectoratului Școlar Județean Botoșani, care a apreciat plus-valoarea adusă de un astfel de eveniment pentru comunitatea educațională locală, regională și internațională, eveniment care împlinește totodată și dezi- ⇒

⇒ deratele educaționale de actualitate, privind crearea de activități extrașcolare și extracurriculare de calitate pe disciplina Religie.

După cuvântul părintelui inspector, Corul Agnus al Seminarului, coordonat de prof. Răzvan-Gabriel Serafim, profesor de muzică psaltică și liniară, a interpretat cântarea „Imnul psaltilor”, evidențiind legătura dintre conținutul învățaturii de credință al imnelor bisericesti și

transmiterea acestuia prin intermediul muzicii bizantine. Profesorul dr. Vasile Postolachi a citit mesajul decanului Facultății de Teologie Romano-Catolică din Vitoria Gasteiz, pentru ca mai apoi elevii să-și prezinte în plen referatele.

La finalul prezentărilor, Corul Agnus, dirijat de elevul Ștefan-Teodor Apetrei, din clasa a XII-a, a interpretat melodia corală „Miluiește-mă, Dumnezeuule”, compusă de Gheorghe Cucu.

De asemenea, în semn de prețuire a făuritorilor Seminarului, profesorii și elevii au săvârșit slujba Parastasului la mormântul ctitorului, pr. prof. dr. Dumitru Furtună, pomenind totodată și pe ceilalți profesori, elevi, ostenitori și binefăcători ai școlii, precum pr. Constantin Muha și pr. Vasile Cojocariu.

(Pr. prof. Cosmin Constantin Pristavu)

Tabără de iarnă, organizată de „Prietenii Sfinților Trei Ierarhi”

În perioada 23-25 februarie 2023, Poiana Prieteniei de la Nemțisor a găzduit cea de-a VI-a ediție a Taberei „Prietenii Sfinților Trei Ierarhi”.

Tema ediției de iarnă a fost: „Cum să dobândim curajul de a mărturisi Adevărul”. Cei 22 de tineri participanți au pornit într-o „călătore-

rie” sufletească, la finalul căreia au înțeles cât de importantă și de roditoare este mărturisirea Adevărului în lume.

Programul taberei a cuprins Sfânta Liturghie, sesiuni de dialog și dezbateri, întâlniri cu părinți duhovnici, vizionări de film, activități sportive și culinare.

În prima zi a taberei, pentru a culege gânduri despre Adevăr și a vedea cum este El trăit de părinții călugări, participanții au vizitat mai multe mănăstiri din zona Neamțului.

Ziua a continuat cu vizionarea filmului „Șapte cuvinte”, film ce prezintă viața părintelui Gheorghe Calciu-Dumitreasa cu pătimirile ⇒

⇒ sale din închisorile comuniste și lucrarea sa de după eliberare.

Ziua a doua și a treia a taberei a fost marcată de trei sesiuni de dialog. La finalul sesiunilor, un participant a declarat că „doar în Biserică

putem dobândi adevărata libertate, iar aceasta se câștigă prin curajul de a spune mereu adevărul, în viața de zi cu zi, și prin mărturisirea lui Hristos. Nădăjduim că Dumnezeu va lucra în inima fiecăruia pentru a

ne întări în a spune și a prețui adevărul”.

(Alina Suculiuc
și Alina Cojocea)

Schimb de experiență cu tinerii din ASCOR Brașov și Timișoara

În perioada 17-19 februarie 2023, tinerii din cadrul ASCOR Brașov și ASCOR Timișoara au participat la un schimb de experiență, organizat de voluntarii Departamentului de Relații Externe al ASCOR Iași.

Timp de trei zile, tinerii din ASCOR Brașov și Timișoara au participat la activități diverse: au vizitat orașul și împrejurimile, și au schimbat impresii, opinii, idealuri despre

viitor cu voluntarii filialei din Iași.

Prima zi a început cu închinarea la moaștele Sfintei Cuvioase Parascheva, iar apoi, au mers către două mănăstiri din oraș: Frumoasa și Cetățuia.

În cea de-a doua zi, tinerii au participat la Sfânta Liturghie, după care au vizitat principalele obiective ale orașului: Palatul Culturii, Mănăstirea „Sfinții Trei Ierarhi”, Piața Unirii, Muzeul Unirii, Biblioteca Centrală

Universitară, Palatul Copiilor și Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa”.

Seara, la Mănăstirea Bucium, tinerii au primit îndemnuri duhovnicești de la părintele arhimandrit Nicodim Petre. Acesta le-a vorbit despre puterea binelui, făcut dezinteresat. De asemenea, la întrebările și frământările tinerilor, părintele a adresat un cuvânt despre sensul vieții și importanța disciplinei zilnice. ⇒

⇒ Și în ziua a treia, activitățile au început cu Sfânta Liturghie, după care tinerii au participat la un atelier, în care și-au împărtășit idei și propuneri de colaborare în viitor.

Cunoștințele acumulate în cele trei zile au fost evaluate printr-un concurs de cultură generală, alcătuit din întrebări despre geografia, istoria, literatura și arta României. Activitățile s-au finalizat prin partici-

parea tinerilor la spectacolul caritabil: „O seară românească”.

La final, tinerii au încununat experiența acumulată pe parcursul celor trei zile, printr-o serie de mărturi.

„Călătoria m-a făcut să descopăr un oraș împlinit cu vise. Am cunoscut suflete ce mi-au redat puterea de a merge mai departe, confirmându-mi că am alături de cine să lupt”,

a declarat Florin Coșovanu, un voluntar din cadrul ASCOR Timișoara.

„Am avut marea bucurie de a fi invitați la schimbul de experiență organizat de membrii ASCOR Iași, unde credința, cultura și tradițiile încă se păstrează și se îmbină uimitor”, a comunicat Antonia, o tânără din cadrul ASCOR Brașov.

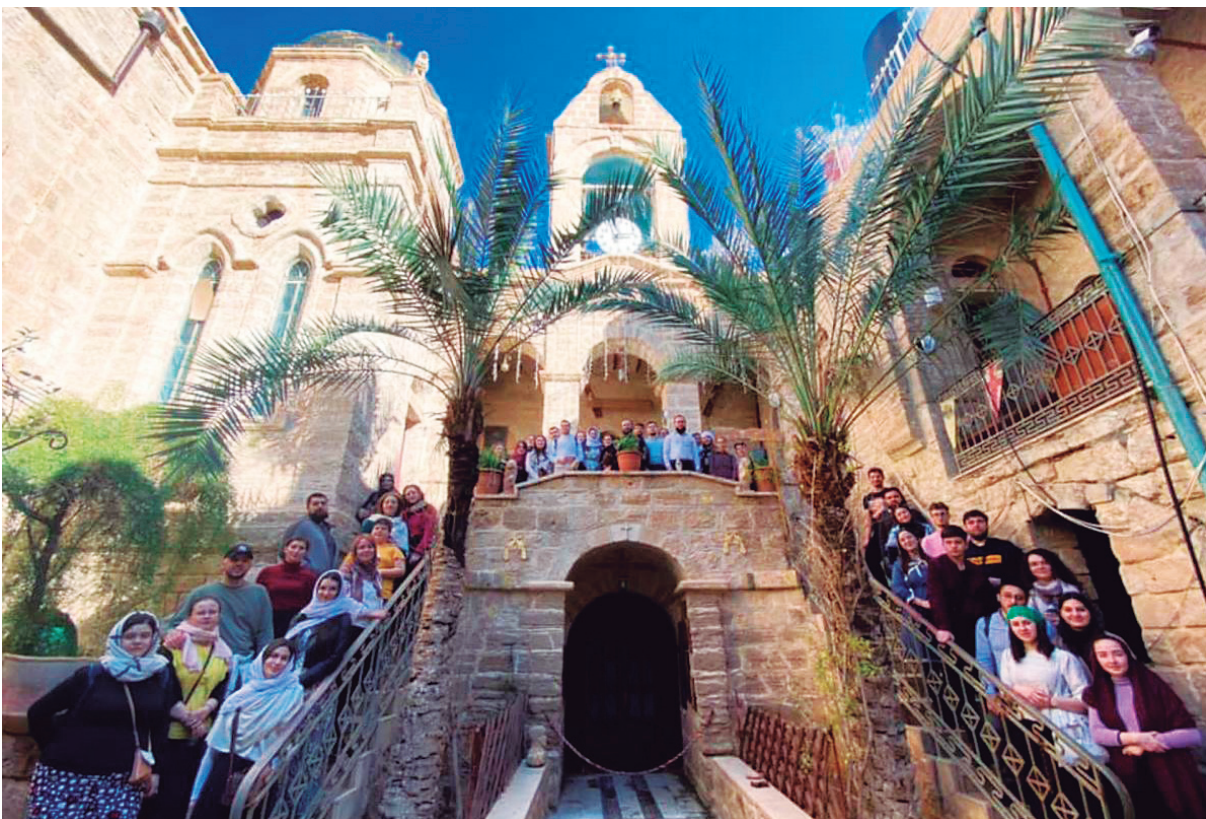
Tineri pelerini prin Țara Sfântă

Departamentul Misiune pentru Tineret al Arhiepiscopiei Iașilor a organizat cu binecuvântarea IPS Părinte Teofan, în perioada 15-21 februarie 2023, un pelerinaj în Țara Sfântă

pentru 40 de tineri, membri ai Asociației „Prietenii Sfinților Trei Ierarhi” și ai ASCOR Iași.

Prima zi a început cu participarea la Sfânta Liturghie din peștera „Nașterii Domnului”, apoi s-au închi-

nat la sfințele moaște ale pruncilor uciși de Irod și au vizitat peștera Fericitului Ieronim. Ziua a continuat cu urcarea pe Muntele Eleon și vizitarea locului Înălțării Domnului, a Bisericii rusești, mormântului ⇒

⇒ Sfintei Pelaghia, Mănăstirii Sfintei Maria Magdalena, Bisericii „Tatăl nostru” și „Domnul a plâns”.

„Locul în care ne-am simțit ca acasă a fost Biserica Sfântului Mormânt cu Golgota, Piatra Ungerii și celelalte paraclise. În sunet de cântări pascale, am pășit spre Sfântul Mormânt, încercând să ieșim pentru un timp din evidenta agitație din jur”, a declarat un pelerin.

În următoarea zi, pelerinii și-au îndreptat pașii spre Pustia Iordanului, Mănăstirea Hozeva, Mănăstirea Sfântului Gherasim de la Iordan, spre muntele ispitirii, râul Iordan și

localitatea Ierihon. Au poposit și la mănăstirile Sfinților Sava și Teodosie. Nu departe de Ierusalim, la Ein Karem-ul, un ținut muntos, s-au închinat în bisericile ce amintesc de locul nașterii Sfântului Ioan Botezătorul și al întâlnirii dintre Fecioara Maria și Elisabeta.

După Sfânta Liturghie de noapte, de la Mormântul Domnului, au vizitat Lida și Betania, Muntele Sionului cu mormântul Regelui David și cu locul Cinei cele de Taină, al Pogorârii Sfântului Duh, Zidul Plângerii, Domul Stâncii și Așezământul Românesc din Ierusalim.

În ultima zi a peregrinării în Țara Sfântă, au vizitat partea de nord a Israelului: Nazaretul, Capernaumul, Muntele Tabor, Canna Galileii și Marea Tiberiadei.

„Un astfel de pelerinaj te pune în fața unei promisiuni personale. Un pelerin în Țara Sfântă nu este un om mai bun sau mai sfânt, după cum erau numiți în vechime cei ce reușeau să ajungă aici, dar este un om care nu are cum să uite întâlnirea cu Dumnezeu. Această întâlnire îl responsabilizează”, a afirmat un pelerin.

(Dan Zăhărescu)

„Ucenicii” Sfântului Nicolae din Iași au fost în pelerinaj la ocrotitorul lor

În perioada 18-21 februarie, o parte dintre voluntarii Colegiului „Sfântul Nicolae” din Iași au fost pelerini în cetatea Sfântului Ierarh Nicolae.

Studentii au ajuns în orașul Bari în ziua de pe 18 februarie 2023. Duminică dimineața, au poposit mai întâi în mijlocul comunității românești din orașul port, unde s-au alăturat în rugăciune conaționaliilor lor. După Sfânta Liturghie, voluntarii s-au îndreptat către Basilica Pontifica San Nicola.

„Bucuria a fost una copleșitoare, ca a unui fiu care își revede părinții după mult timp, Sfântul Nicolae fiind părintele și ocrotitorul comunității noastre. Am obținut acordul de a intra chiar la mormântul Sfântului, unde, alături de părintele director, care a însoțit grupul, s-a citit acatistul Sfântului Ierarh Nicolae”, a mărturisit unul din participanți.

Ziua a continuat în Bari, unde au vizitat diverse obiective și atracții

turistice. Începutul săptămânii a fost dedicat orașelor din apropierea cetății Bari: Monopoli și Polignano. Pelerinii s-au mai închinat la moaștele Sfinților Sabin, episcop de Canosa, și Colomba.

Pelerinajul s-a încheiat în cetatea Sfântului Nicolae, de la care au cerut mijlocire înaintea Domnului.

Ediția a III-a a zilelor Sfântului Ierarh Iosif cel Milostiv a avut loc la Muzeul Mitropolitan

Beneficiarii Centrului de Asistență și Recuperare pentru Persoanele Vârstnice „Sfântul Ierarh Iosif cel Milostiv” din Iași l-au sărbătorit pe ocrotitorul lor.

Evenimentul s-a desfășurat pe parcursul a trei zile, începând cu 25 ianuarie, până pe 27 ianuarie 2023, când a avut loc o întâlnire a beneficiarilor Centrului cu părintele Ilarion Măță, consilier eparhial în cadrul sectorului Social-Filantropic al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului și Președintele Asociației „Sfântul Voievod Ștefan cel Mare - Hârja”.

Întâlnirea a avut loc la Catedrala Mitropolitană din Iași. Cu acest prilej, pr. lect. univ. dr. Ilarion Măță a adresat un cuvânt celor prezenți, intitulat: „Sfântul Ierarh Iosif cel Milostiv și rolul rugăciunii pentru o îmbătrânire frumoasă”.

„Pentru mine a fost o experiență bogată, dar și profundă pentru că am acceptat să vin. Am venit aici exact în perioada în care aerul spiritualității Sfântului Iosif era prezent pretutindeni. Cineva mă întreba dacă cei care sunt bătrâni mai au

idealuri. Eu i-am zis Sfintei Cuvioase Parascheva și Sfântului Iosif, în gândul meu: «Ajutați-mă și pe mine să calc pe urmele voastre». Deci toți avem idealuri de îndeplinit până când Dumnezeu ne cheamă la El”, a declarat pr. dr. Mihai Drigă.

Spectacol caritabil ASCOR Iași „O seară românească”

Peste 200 de tineri din Iași au petrecut românește pe 19 februarie 2023, în cadrul evenimentului caritabil intitulat: „O seară românească”. Spectacolul desfășurat la Centrul de Evenimente „Agora” a avut ca scop strângerea de donații pentru mai mulți copii cu posibilități materiale reduse, care se vor bucura de o zi petrecută în orașul celor șapte coline.

Membrii ASCOR Iași au ales să promoveze tinere talente precum:

Robert Damian, Marian Orzetic, Silvia Mleşniță, Roberta Procopiuc, Bianca Nechita, Ana Georgiana Blăgeanu, Petronela Popa și Stelian Cheptroșu. Lor li s-a alăturat Ansamblul Studențesc „Doina Carpaților”, iar seara a fost încheiată de artista ieșeană Florentina Vezătiu care, pe lângă cânt, a adresat un bun îndemn tinerilor participanți.

„Mai multe lucruri merită să fie remarcate în privința evenimentului. Astfel de spectacole care cul-

tivă dansul și portul românesc ne ajută să înțelegem că tinerii simt și se bucură în «limba lor», într-un mod specific românesc. Iar prin acest eveniment ne-am propus, pe de o parte, să facem un bine, și pe de altă parte, am dorit să valorificăm tineri artiști, care sunt colegii, dar și reprezentanții noștri, prin talentul pe care îl au și pe care îl cultivă prin muncă”, a declarat Iulian Tomeac, președintele ASCOR Iași.

Ședința administrativă lunară în cadrul Protopopiatului Iași I

Pe 16 ianuarie 2023, la Centrul de conferințe „Agora” s-a desfășurat, cu binecuvântarea IPS Părinte Teofan, consfătuirea lunară cu preoții din Protopopiatul Iași I.

În deschidere, preoții prezenți au fost înștiințați că Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a fixat, în ședința de lucru de joi, 16 decembrie 2022, tematicile anului 2023, care vor fi „Anul omagial al pastorației persoanelor vârstnice” și „Anul comemorativ al imnografilor și cântăreților bisericești” în Patriarhia Română.

S-a insistat pe faptul că Biserica Ortodoxă face eforturi importante pentru ajutorarea vârstnicilor. Mai mult decât pastorația lor, prin diverse centre sociale și acțiuni sau programe filantropice, Biserica oferă sprijin concret persoanelor de vârstă a treia.

Tema referatului supus dezbaterii a fost „Identitatea embrionului uman din perspectivă teologică și bioetică”, prezentarea fiind realizată de dl Petru Cernat, doctor în teologie, asistent universitar titular la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Iași. A urmat,

apoi, o sesiune de întrebări și discuții în care s-au evidențiat anumite aspecte ale temei prezentate.

În a doua parte a ședinței, au fost prezentate spre luare la cunoștință și ducere la îndeplinire câteva probleme ce țin de buna desfășurare a activităților din parohii, dintre care amintim: programarea cercurilor misionar-pastorale și a catehezelor demonstrative, precum și unele precizări și actualizări ce țin de departamentul de asistență socială din cadrul Protopopiatului Iași I.

Întâlnirea preoților din cercul pastoral nr. 9 al Protopopiatului Iași III

Pe 6 februarie 2023, în Biserica „Sf. Cuvioasă Teodora de la Sihla”, din satul Vama, comuna Popești, a avut loc

prima întâlnire din anul curent a preoților ce fac parte din cercul pastoral-misionar: „Sf. Apostol Iacov, ruda Domnului”, Protopopiatului Iași III.

Cei nouă preoți s-au adunat în biserica satului Vama pentru împreună-liturghisire, pentru a înălța rugăciuni de mulțumire către ➔

⇒ Dumnezeu pentru toate darurile primite în anul trecut și pentru a-l cere ajutorul în noul an. La momentul rânduit din cadrul Sfintei Liturghii, s-au pomenit ctitorii bisericii, dar și preoții din Protopopiatul Iași III, trecuți la Domnul: părintele Romeo Ungureanu și părintele Mihai Rusu.

Cuvântul de învățătură a fost rostit de părintele Gheorghe Bogus, care a vorbit despre viața Sfântului Fotie, patriarhul Constantinopolului. Părintele a subliniat datoria credincioșilor de a păstra și de a apăra

credița, așa cum a făcut Sfântul Fotie în vremea sa. A îndemnat la cultivarea răbdării și a recunoștinței, asemeni Sfântului Fotie, care a răbdat și n-a cârțit.

Referatul prezentat la întâlnire și susținut de părintele Petru-Ionuț Irimia a avut ca temă „Vârsta senectuții – anticameră a tinereții veșnice din Împărăția lui Dumnezeu”. Referatul a fost recepționat cu deosebit interes de părinții prezenți, iar la dezbaterile de la final s-au propus mai multe moduri în care pot fi implicați enoriașii seniori în viața litur-

gică, pastorală, culturală, misionară și filantropică a parohiei.

Părinții participanți au concluzionat că vârstnicii au nevoie să fie implicați în activitățile din parohie, să se simtă utili și nu abandonați undeva într-un colț al bisericii sau al parohiei.

Întâlnirea s-a încheiat cu mulțumirile aduse părintelui Viorel Ciutănău și gospodinelor parohiei gazdă pentru frumoasa primire și pentru agapa pregătită.

Pastorația persoanelor vârstnice și protecția mediului, temele principale la ședința administrativă lunară a Protopopiatului Iași I

În cursul zilei de 13 februarie 2023, cu binecuvântarea IPS Părinte Teofan, s-a desfășurat la Centrul de conferințe „Agora” consfătuirea lunară cu preoții din Protopopiatul Iași I.

În prima parte a ședinței a fost supus dezbaterii referatul „Forme concrete de pastorație a persoanelor vârstnice în istoria Bisericii: azilurile de bătrâni, centrele de ocrotire, spitale” prezentat de pr. Claudiu

Ciobanu, de la Parohia Vâlcele, comuna Vlădeni.

După sesiunea de întrebări și discuții, a urmat o activitate de formare și informare a preoților cu privire la modalitățile ce trebuie puse

⇒ în practică în vederea protecției mediului înconjurător.

În cadrul acestei activități au fost prezenți: comisarul-șef Gheorghe Bacușcă din partea Gărzii de Mediu Iași, inspector Dumitrița Picioruș, ca reprezentant al Agenției Teritoriale pentru Protecția Mediului, alături de pr. Marius Burghilea, directorul De-

partamentului SSM/ PSI SU/ GDPR al Arhiepiscopiei Iașilor, pr. protopop Florin Călugăru, respectiv preoții din cadrul acestui protopopiat.

În a doua parte a ședinței au fost prezentate, spre luare la cunoștință și ducere la îndeplinire, câteva probleme ce țin de buna desfășurare a activității la parohii, dintre care amin-

tim: programarea cercurilor misionar-pastorale și a Sfintei Liturghii a Darurilor mai înainte sfințite în perioada Postul Mare, precum și unele precizări ce țin de Departamentul de Asistență Socială, din cadrul Protopopiatului Iași I.

Training catehetic derulat în Protopopiatul Săveni: despre respect și cinste față de părinți

Pe data de 21 februarie 2023, Protopopiatul Săveni a fost gazda programului anual de formare catehetică pentru preoții care vor susține cateheze demonstrative în parohiile lor, pe tot parcursul Postului Mare.

Organizat cu binecuvântarea IPS Părinte Teofan, dar și sub atenția purtare de grijă a părintelui dr. Bogdan Racu, inspector pentru Învățământ și Cateheză în cadrul Arhiepiscopiei Iașilor, trainingul catehetic desfășurat la sediul Protopopiatului Săveni a vizat pregătirea preoților desemnați din cele opt cercuri pastorale ale protopopiatului, pentru a susține cateheze demonstrative în parohiile în care slujesc.

În acest sens, în concordanță cu tematica anului omagial, dedicat pastorației persoanelor vârstnice, întâlnirea a avut în atenție noțiunea de cinstit și de respect pe care trebuie să le oferim în sens larg tuturor celor în vârstă, dar, mai cu seamă, celor ce ne-au dat viață, care ne-au crescut și ne-au educat, ajutându-ne să fim noi, cei de astăzi, cu tot ceea ce este bun și frumos.

Întreaga activitate catehetică a fost împărțită în mai multe etape de lucru: conștientizarea importanței lucrării de catehizare, plecând de la situația actuală din parohii și până la stabilirea de către preot a unor obiective bazate pe învățătura de credință creștină și derulate prin intermediul a diverse metode și mijloace de catehizare, urmărirea și completarea unei fișe de observare a catehezei, susținută de părintele responsabil de catehizare din ca-

drul protopopiatului, precum și discutarea pe baza proiectului de activitate catehetică întocmit de fiecare preot în concordanță cu tema aleasă spre a fi susținută în fiecare parohie.

La finalul întâlnirii, participanții au fost încurajați să amplifice activitatea catehetică din parohii și au fost îndrumați să caute calea cea mai eficientă de a transmite mesajul catehezelor pe care le-au ales.

(Pr. Florin Cîtea)

Training catehetic pentru clericii din Protopopiatul Botoșani

În prima parte a zilei de 22 februarie 2023, a avut loc în sala de ședințe a Protopopiatului Botoșani un training catehetic susținut de pr. dr. Bogdan Racu, inspector pentru Învățăământ și Cateheză în cadrul Arhiepiscopiei Iașilor, împreună cu pr. Bogdan Azamfirei, responsabilul programelor de cateheză în Protopopiat.

Întâlnirea a fost interactivă, urmând firul logic de alcătuire a unei cateheze. În prima parte, participanții au oferit răspunsuri la întrebarea despre atitudinea creștinilor din parohiile lor față de prima săptămână din Postul Mare. Experiențele fiecărui participant au fost discutate, ideea centrală fiind aceea că această săptămână este o șansă și o provocare catehetic-misionară, într-

cât creștinii, în marea lor majoritate, au o deschidere mai mare spre sacru, doresc să împlinească rânduielele legate de pocăință și euharistie, intensifică participarea la cultul divin public și sporesc pravila de rugăciune.

În partea a doua a întâlnirii a avut loc prezentarea catehezei pr. Bogdan Azamfirei. Titlul acesteia a fost „Canonul cel Mare al Sfântului Andrei Criteanul, o teologie a pocăinței”.

La final, s-au discutat chestiuni legate de programele catehetice îndelungate și de buna organizare logistică.

„Informațiile pe care noi toți le aveam încă din perioada studiilor teologice au fost împrăștiate, fiind completate de altele noi. Mai mult

decât atât, motivația de a propovădui și zelul nostru misionar au crescut considerabil datorită acestei binecuvântate întâlniri”, a menționat pr. Petru Chirvase.

Despre această întâlnire, părințele inspector Bogdan Racu a dorit să împărtășească câteva gânduri: „Activitatea de formare a preoților pentru pregătirea catehezelor demonstrative, cunoscută sub numele acesta de catehetic, are loc în fiecare an la nivelul fiecărui protopopiat. Ele își propun să dinamizeze activitatea catehetică din parohii. Dialogul cu enoriașii trebuie să fie unul firesc și viu pentru predarea, înțelegerea și, mai ales, trăirea învățăturilor de credință”.

(Pr. Dumitru Anușca)

Imnografia Bisericii – mijloc de propovăduire creștină

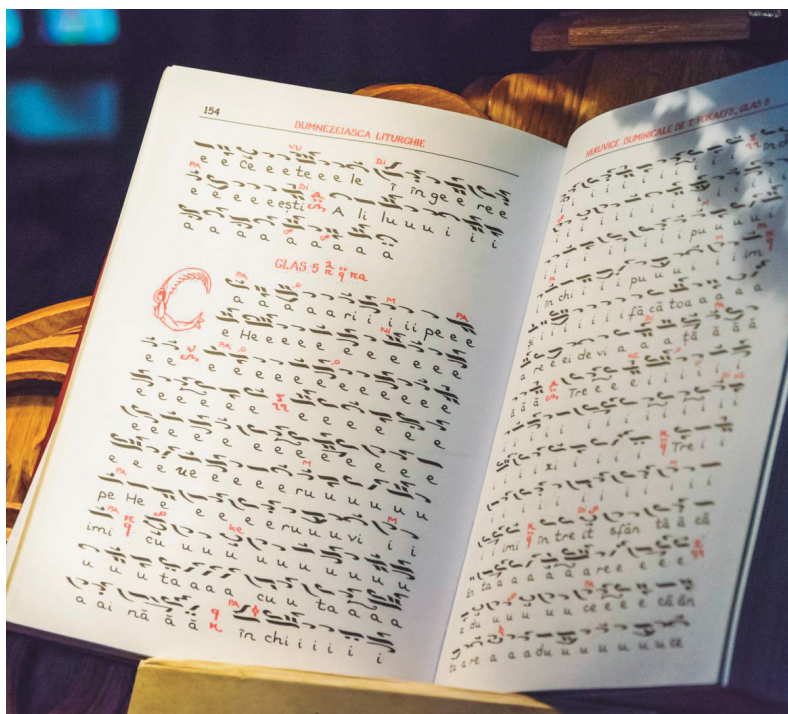
Imnografia creștină, cuprinzând aici și imnologia, nu este un apanaj al Bisericii, prin care își „completează” cultul divin public sau își exprimă ideile cu conținut dogmatic sau apologetic. Imnografia reușește, așadar, să descrie „diagrama pietății creștine dintr-o lungă perioadă a istoriei Bisericii”¹.

Libertatea primită de creștinism, care îi oferea pârgii noi de a-și manifesta credința în Fiul lui Dumnezeu Întrupat, ieșirea din viețuirea în catacombe, manifestarea interesului din partea păgânilor de a îmbrățișa creștinismul, dar și apariția grupărilor eretice a determinat Biserica să compună imne sau cântări, pe care să le integreze în cultul divin public. De la simple compoziții cuprinse chiar în limbajul scripturistic până la cuprinsul dogmatic și profund al textelor imnografice care acoperă secolele VI-IX, imnografia Bisericii a avut mereu o perspectivă misiologică, după cum urmează:

a) a valorificat potențialul dogmatic al fiecărei epoci în parte și a încercat să-l expună prin compoziție și cântec. Nu este vorba aici doar de a expune învățătura dogmatică tuturor, ci de a o accesibiliza pentru fiecare epocă în parte, astfel încât ea să fie înțeleasă și transmisă pe mai departe celorlalți;

b) Biserica, prin intermediul imnografiei, transmite tuturor generațiilor nu o învățătură sterilă, ci mijloace spre descoperirea mântuirii personale, prin aplicarea la nivel personal al întregii „kerygme” apostolice. Perspectiva misionară a imnografiei nu-L prezintă pe Dumne-

asist. univ. dr. Gheorghe Mihalache

zeu ca pe o Realitatea „absonditus”, ci ca pe una Care se revelează oamenilor și-și dorește conexiunea cu oamenii;

c) imnografia nu este exclusivistă, ci inclusivă. Cu alte cuvinte, imnografia nu este adresată unei grupări elitiste, ca mijloc intelectual de promovare a culturii teologice. Dimpotrivă chiar! Ea se adresează tuturor, îi cuprinde pe toți cei care vor dori să se apropie de Jertfelnic și să se împărtășească de Hristos. O imnografie exclusivistă este străină duhului și etosului Bisericii, care, prin „definiția” sa în cadrul Simbolului de credință niceo-constantinopolitan, este chemată spre a fi des-

chisă tuturor, o Biserică inclusivă, deci.

De aceea, rolul misionar al imnografiei creștine nu poate fi articulat în afara axei Hristos-Biserică-creștini pentru că astfel ar omite tocmai raportarea pe care ea o are: de a-l face pe credincios să se manifeste în mod activ în cadrul Bisericii și, prin această activitate, să se apropie și să comunice cu Hristos. Imnografia nu are un rol decorativ, ci unul care presupune responsabilitate față de duhul Bisericii și față de cunoașterea dogmelor creștine, implicare și, desigur, dorință sinceră de a-L descoperi prin melos realitatea teandrică.

¹ Pr. Petre Vintilescu, *Despre poezia imnografică din cărțile de ritual și cântarea bisericească*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2005, p. 5.

Hotărâri ale Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române

În ziua de joi, 9 februarie 2023, în Aula Magna „Teoctist Patriarhul” din Palatul Patriarhiei, sub președinția Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, s-a desfășurat ședința de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

Sfântul Sinod l-a ales, prin vot secret, pe Preacuviosul Părinte Arhimandrit Gherontie Ciupe ca Arhiereu-vicear al Episcopiei Deveii și Hunedoarei. Noul Arhiereu-vicear va purta titlatura de Preasfințitul Părinte Gherontie Hunedoreanul.

În cadrul aceleiași ședințe au mai fost luate următoarele hotărâri:

▶ Declarația anului 2024 în Patriarhia Română ca „Anul Omagial al pastorației și îngrijirii bolnavilor” și „Anul comemorativ al tuturor Sfinților tămăduitori fără de arginți”.

▶ Aprobarea programului Întâlnirii Internaționale a Tineretului Ortodox (ITO 2023), eveniment care va avea loc la Timișoara în perioada 31 august – 3 septembrie 2023.

▶ Aprobarea textului Acatistului Sfântului Cuvios Porfirie Kavso-kalivitul (2 decembrie) și a includerii acestuia în cărțile de cult ale Bisericii Ortodoxe Române.

▶ Aprobarea textului Slujbei Sfinților Cuvioși Varsanufie și Ioan din Gaza (6 februarie) și a includerii acestuia în cărțile de cult ale Bisericii Ortodoxe Române.

▶ Aprobarea recunoașterii autocefaliei acordată Bisericii din Republica Macedonia de Nord cu numele de „Arhiepiscopia de Ohrida și a Macedoniei de Nord”, cu sediul la Skopje, de către Patriarhia Serbiei prin Tomosul sinodal emis în data de 5 iunie 2022. Întâistătorul ei va fi pomenit cu titlatura „Preafericitul Părinte Ștefan, Arhiepiscopul Ohridei, Skopjei și Macedoniei de Nord”.

▶ Aprobarea organizării la nivelul Patriarhiei Române a unei co-

lecte pentru victimele afectate de cutremurul recent din Turcia și Siria.

▶ În legătură cu situația parohiilor ortodoxe românești din zona Bucovinei de Nord, aflate în jurisdicția Bisericii Ortodoxe Ucrainene, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române își menține ferm poziția favorabilă respectării drepturilor și libertăților comunităților românești din toată Ucraina, după cum sunt respectați ucrainenii din toată România.

▶ Sfântul Sinod a luat la cunoștință rezultatele activității social-filantropice ale Bisericii Ortodoxe Române din anul 2022, acestea indicând suma de 339.925.775 lei (aproximativ 69.000.000 euro), în aceasta fiind cuprinsă și suma de 42.904.050 lei oferită pentru sprijinirea refugiaților din Ucraina.

**Biroul de Presă
al Patriarhiei Române**
(Sursa: basilica.ro)

Ședința Adunării Eparhiale a Arhiepiscopiei Iașilor – o sinteză a activității Arhiepiscopiei Iașilor în anul 2022

În Arhiepiscopia Iașilor, în anul 2022, IPS Părinte Teofan și PS Părinte Nichifor au săvârșit Sfânta Liturghie, Sfinte Taine sau ierurgii în lăcașuri de cult din toate cele 13 protopopiate, efectuând 237 vizite pastorale și misionare la parohii și filii și 184 de vizite la mănăstiri și schituri din eparhie, săvârșind 37 de slujbe cu prilejul sfințirii, resfințirii sau punerii pietrei de temelie la diferite biserici. Pe parcursul anului trecut, au fost hirotoniți întru diacon 26 de candidați și 21 de diaconi hirotoniți întru preot. De asemenea, cei doi ierarhi au vizitat școlile teologice, au acordat audiențe, s-au întâlnit cu autoritățile locale și au fost prezenți la diferite evenimente, au participat la ședințele Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, ale Sinodului Mitropolitan, ale Permanenței Consiliului Eparhial și ale Consiliului Eparhial.

Parohia și mănăstirea, loc de mântuire

Arhiepiscopia Iașilor cuprindea, la finele anului 2022, un număr de 1.232 parohii și 27 de filii, grupate în 13 protopopiate, în care slujesc 1.170 de preoți. Alți 47 de preoți și-au dedicat slujirea unor persoane din instituții bugetare precum spitalele, unitățile militare, azilurile de bătrâni, penitenciarele sau școlile speciale ale comunităților celor cu deficiențe de auz și vorbire.

Întreaga activitate a Arhiepiscopiei Iașilor a fost posibilă și prin

În data de 4 februarie 2023, în Sala „Iustin Moiescu” a Centrului Eparhial Iași, s-au desfășurat lucrările ședinței anuale de lucru a Adunării Eparhiale a Arhiepiscopiei Iașilor. După slujba Sfintei Liturghii, cu binecuvântarea și sub președinția IPS Părinte Teofan, s-a întrunit acest organism deliberativ care a examinat și a aprobat rapoartele de activitate ale tuturor sectoarelor Centrului Eparhial. Alături de membrii Adunării Eparhiale, la ședință au mai participat reprezentanții ai mănăstirilor, ai protopopiilor, ai școlilor teologice din eparhie și ai unor fundații sau asociații care își desfășoară activitatea, cu binecuvântarea Chiriarhului, pe teritoriul canonic al Arhiepiscopiei Iașilor. Vă prezentăm mai jos o sinteză a activității Arhiepiscopiei Iașilor în 2022.

osteneala persoanelor încadrate pe 3.630 de posturi din unitățile de cult și subunitățile Centrului Eparhial, care și-au împlinit slujirea cu sprijinul nemijlocit al credincioșilor din parohii, în număr de aproximativ 1.500.000.

În cele 102 așezăminte monahale (67 de mănăstiri și 35 de schituri) se nevoiesc 1.705 de viețuitori. Anul trecut, în obștile monahale din Arhiepiscopia Iașilor au fost săvârșite 27 de tunderi în monahism și 13 rasoforii. Față de anul anterior, în anul 2022 s-a înregistrat o ușoară creștere a numărului de viețuitori din mănăstiri, explicabilă prin închinovierea a 51 de noi persoane.

O sinaxă monahală cu stareții și starețele din Mitropolia Moldovei și Bucovinei a avut loc anul trecut, în ziua de 10 mai 2022, la Mănăstirea Văratec, județul Neamț, cu tema „Rugăciunea în viața monahului de azi”. Dincolo de problemele administrative ale Sectorului Exarhat, s-au căutat mai ales soluții pentru îmbunătățirea vieții duhovnicești din toate așezămintele monahale, de asigurare a unui climat de pace

și frățietate în obști, de menținere vie și curată a rugăciunii liturgice.

Oficiul canonic-juridic a continuat misiunea de a promova dialogul și buna înțelegere în cadrul raporturilor juridice ale instituției, veghind asupra actelor juridice încheiate sau reprezentând instituția acolo unde legislația prevede și permite acest lucru. În cadrul Arhiepiscopiei Iașilor, la finele anului trecut existau un număr de 38 de asociații sau fundații și alte structuri asociative bisericesti sau laice care sunt înființate sau funcționează cu binecuvântare arhierescă.

Educație și formare

În anul universitar 2021-2022, la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” din Iași, au fost înscriși 946 studenți, din care 674 la forma de învățământ Licență, 223 la Master și 49 la Doctorat. 126 candidați au fost licențiați, 112 studenți au absolvit masteratul și au fost acordate 9 titluri de doctor. Din numărul total de studenți, masteranzi și doctoranzi, ➔

⇒ 41 au fost din afara granițelor țării. Instituția tutoriatului numără acum 14 profesori tutori.

În cele șase seminarii din Arhiepiscopia Iașilor au fost școlarizați 1.005 elevi, dintre care au promovat 962. Au absolvit cursurile seminariile 232 elevi.

În județele din Arhiepiscopia Iașilor, disciplina Religie a fost predată în anul școlar 2021-2022 de 591 cadre didactice, iar filialele Asociației „Părinți pentru Ora de Religie” (APOR) numără în total 9.250 de membri.

În anul școlar 2021-2022, în cadrul Fundației „Varlaam Mitropolitul”, la Liceul Teoretic „Varlaam Mitropolitul” din Iași, au fost înscriși 428 elevi (pentru ciclurile primar, gimnazial și liceal), respectiv 117 copii la grădiniță.

Centrul de Formare Continuă a dezvoltat și organizat activități specifice, precum: cursurile pentru obținerea gradelor profesionale în preoție; cursurile de perfecționare a cântăreților bisericești; programul de Mentorat în Seminariile Teologice din cadrul Arhiepiscopiei Iașilor; programul de formare a profesorilor de Religie, cursurile autorizate de formare profesională.

În anul 2022, au intrat în Biblioteca „Dumitru Stăniloae” un număr de 47.000 de volume cărți și 2.000 de volume periodice, fondul total existent la sfârșitul anului fiind de 140.533 de volume inventariate, dintr-un total de 188.000 de volume existente.

În anul 2022, în comunitatea Colegiului „Sfântul Nicolae” au fost 88 de membri, la care s-a adăugat comunitatea de fete - 17 studente. Membrii colegiului au implementat peste 80 proiecte ce însumează un

număr de peste 45.000 de ore de voluntariat.

Activitatea Biroului de catehizare al Arhiepiscopiei Iașilor poate fi rezumată astfel: Concursul național catehetic „Rugăciunea în viața mea” - training-uri la care au participat 110 preoți; 130 de cateheze demonstrative; a IX-a ediție a Consfătuirii catehetice. Proiecte noi: Mapă cu instrumente de catehizare; patru noi afișe catehetice; atelier de lucru pentru echipa de catehizare din cadrul Colegiului „Sfântul Nicolae”, sub genericul: „Cuvânt cu putere multă. Sugestii pentru alcătuirea unei cateheze”.

Sectorul învățământ a organizat o serie de evenimente, dintre care amintim: Simpozionul Internațional „Dumitru Stăniloae”, Festivalul Internațional de Muzică Bizantină de la Iași și Concertul de Crăciun al Mitropoliei.

Cultură și comunicare

Prin toate proiectele desfășurate pe parcursul anului 2022 s-a urmărit întărirea în credință a celor care, în mod constant, accesează resursele editoriale și mediatice (cărțile editurii și conținutul portalului doxologia.ro), dar și apropierea de valorile creștine a celor indiferenți religios sau nedeplin inițiați în privința învățăturilor Bisericii.

Editura și Tipografia Doxologia au editat și tipărit un număr de 242 titluri, din care 91 titluri noi și 151 retipăriri, într-un tiraj cumulată de 182.759 de exemplare.

În cadrul Centrului Cultural Misionar Doxologia, la 10 ani de activitate de traducere și publicare a scrierilor Sfinților Părinți, s-a înfiin-

țat Centrul de Studii Patristice „Sfântul Maxim Mărturisitorul”. I s-a alocat un sediu nou în incinta Parohiei „Tăierea Capului Sfântului Ioan Botezătorul” din Iași.

Portalul doxologia.ro a continuat să ofere vizitatorilor online, în 2022, materiale duhovnicești și informații din viața bisericească, iar Radio Doxologia a avut emisie pe internet, oferind ascultătorilor slujbele de la Catedrala Mitropolitană din Iași, muzică psaltică și, în luna decembrie, un flux continuu de colinde.

Sectorul Comunicare și Relații Publice s-a implicat, de-a lungul anului 2022, mai mult în relaționarea cu reprezentanți din presă sau din alte medii de formare a opiniei publice. Anul trecut a continuat realizarea unor emisiuni săptămânale de spiritualitate religioasă difuzate de posturile TVR Iași, Iași TV Life, TeleM, Infinit TV, la care s-au adăugat două emisiuni cu specific religios realizate de televiziunile Telemoldova Plus și TeleM Botoșani. De menționat, de asemenea, este și colaborarea foarte bună cu Radio Iași, care realizează emisiunea săptămânală de spiritualitate „Lumina credinței” și transmite, în fiecare duminică și la anumite sărbători, slujba Sfintei Liturghii de la Catedrala Mitropolitană din Iași sau, ocazional, din alte biserici din Mitropolia Moldovei și Bucovinei.

Anul trecut a debutat seria de întâlniri organizate sub genericul „Ne vedem la Mitropolie”, care vor continua și în următorii ani cu lansări de carte și conferințe, concerte, proiecții de film sau expoziții, cu un specific rezumat prin trei cuvinte cheie: „prelegeri”, „dialoguri”, „comuniune”.

⇒ **Filantropie și grijă pentru sănătate**

În plan social-filantropic, Arhiepiscopia Iașilor sprijină persoane și familii afectate de sărăcie și suferință prin activități, proiecte și programe filantropice, de asistență socială și medicală, derulate în acord cu tradiția și învățătura Bisericii. Este de menționat că anul 2022 a marcat implicarea eparhiei noastre în asistența și sprijinul refugiaților ucraineni, stabiliți temporar în țară sau aflați în tranzit, începând cu luna februarie.

Misiunea social-filantropică a fost îndeplinită pe trei mari componente, după cum urmează:

1) Activitatea filantropică a parohiilor, mănăstirilor și a preoților misionari din unități bugetare. Acestea au oferit servicii de tip cantină socială, centru de zi, beneficii financiare și materiale și altele pentru persoane și familii defavorizate. Au fost asistați peste 288.000 de beneficiari, utilizându-se un buget de aproximativ 28,8 milioane lei.

1.1) Asistența filantropică a refugiaților din Ucraina. Pe parcursul anului, prin implicarea voluntarilor preoți și mireni (între 50 și 420 de persoane, în funcție de evoluția evenimentelor), au fost organizate mai multe campanii de strângere de fonduri (peste 900.000 lei colectați) și parteneriate de colaborare în valoare de peste 460.000 euro cu Organizația Internațională pentru Migrație (OIM), Federația „Filantropia” a Patriarhiei Române, Fundația „Bethany”, Federația Organizațiilor Neguvernamentale pentru Servicii Sociale-FONSS, World Vision, AidRom etc., pentru sprijinirea re-

fugiaților ucraineni, stabiliți temporar în țară sau aflați în tranzit, precum și a celor care au rămas în Republica Moldova sau în Ucraina.

2) Activitatea unităților social-filantropice, care furnizează 55 de servicii sociale (acreditate sau în curs de acreditare), prin Birouri de asistență socială cu Centre comunitare de suport pentru situații de urgență și criză, cantine sociale, centre rezidențiale și de zi pentru copii, bătrâni și persoane defavorizate etc. Ele funcționează pe lângă Centrul Eparhial, protopopiate, parohii sau mănăstiri și ONG-uri bisericesti.

În total, au primit servicii sociale primare și specializate, acreditate, peste 21.000 de beneficiari, utilizându-se un buget de peste 37,5 milioane lei.

3) Activitatea medicală filantropică. În anul 2022, în cadrul Spitalului și Policlinicii „Providența” a fost continuată activitatea de furnizare de servicii medicale în contract cu Casa de Asigurări de Sănătate din Iași și în regim de coplată de la pacienți. Fundația Medicală „Providența” a Arhiepiscopiei Iașilor a oferit servicii clinice și paraclinice pentru 4.050 pacienți și are, din acest an, și trei compartimente noi: ortopedie, gastroenterologie și dermatologie. Unitățile medicale din teritoriu, de pe lângă mănăstirile Agapia, Văratec și Petru-Vodă, au continuat și în 2022 să ofere servicii socio-medicale în regim gratuit. Astfel, serviciile medicale gratuite, oferite de un număr de opt unități medicale din Arhiepiscopia Iașilor, au contabilizat un buget total de peste 2,4 milioane lei, pentru 6.566 de beneficiari din categoriile vulnerabile sau defavorizate.

Misiunea de a călăuzi întru Viață

Sectorul de misiune, statistică și prognoză pastorală a continuat și în anul 2022 proiectele din anii precedenți, venind în sprijinul preoților și în întâmpinarea nevoilor sufletești ale credincioșilor din eparhie.

1) În contextul „Anului omagial al rugăciunii în viața Bisericii și a creștinului” și „Anul comemorativ al Sfinților isihasți Simeon Noul Teolog, Grigorie Palama și Paisie de la Neamț”, prin Departamentul „Misionari Protopopești” au fost organizate 13 conferințe preoțești de primăvară și 13 conferințe preoțești de toamnă, prezidate de IPS Părinte Teofan și de PS Părinte Nichifor, cu tema „Rugăciunea în viața preotului”, respectiv „Isihasm și modernitate. Mai are loc isihasmul în modernitate?”. Misionarii protopopești au efectuat 199 vizite pastorale și 102 slujbe misionare și au participat la 206 de întâlniri ale Cercurilor misionare.

2) Departamentul Misiune pentru Tineret și-a desfășurat activitatea urmărind îndeplinirea viziunii sale: formarea unei generații de tineri – mădulare vii în Trupul lui Hristos. Cea de-a XIII-a ediție a „Taberei Nemțișor” a reunit 600 de participanți, tema evenimentului fiind „Despre rugăciune sau cum să câștigăm timpul”, iar la cea de-a IX-a ediție a „Taberei copiilor de preot” au participat 100 de tineri. În 75 de parohii din mediul rural s-a organizat Tabăra din pridvorul satului, beneficiari fiind 7.400 de tineri și copii. În cele 13 protopopiate ale eparhiei au avut loc întâlnirile anuale cu tinerii din protopopiate, cu participa-

➔ rea a 1.620 de tineri și 89 preoți moderatori, tema abordată fiind „Rugăciunea - întâlnirea cu Dumnezeu și cu mine însumi”.

În perioada 31 iulie - 7 august s-a desfășurat pelerinajul „Pe urmele sfinților nemțeni”, ediția a VIII-a, în cadrul căruia 200 tineri au parcurs pedestru, plecând din orașele Iași, Botoșani sau Piatra Neamț, având ca destinație Schitul „Schimbarea la Față” de pe Muntele Ceahlău. Totodată, au fost organizate alte patru pelerinaje pedestre la mănăstiri și parohii din Arhiepiscopia Iașilor, prilejuate de hramul mănăstirilor vizitate, la care au participat 645 de pelerini și 37 de preoți. Au fost organizate 15 pelerinaje pentru liceeni și studenți, dintre care șase în străinătate, două schimburi de experiență cu tineri creștin-ortodocși din străinătate și un concurs eparhial de cunoaștere a Noului Testament.

Activitatea liturgică a fost marcată îndeosebi prin săvârșirea săptămânală a Sfintei Liturghii în trei biserici din Iași și 12 Sfinte Liturghii misionare în parohiile din eparhie. Prin proiectul de burse „Investește în România! Investește în Educație”, au fost oferite 193 burse în valoare totală de 124.000 euro. ASCOR Iași a organizat în 55 de sate „Caravana ASCOR - Pe urmele Prietenului tuturor”, care a avut ca scop promovarea citirii Noului Testament în rândul tinerilor. În 2022, ASCOR a finalizat construirea unei noi case pentru o familie nevoiașă și a continuat organizarea de conferințe în perioada posturilor.

3) Prin Departamentul Misiune în universități, Sectorul de Misiune a inițiat numeroase activități în spațiul mass-media, fiind înregistrate:

49 de ediții ale emisiunii „Educația - modele, misiune, provocări”, realizată și difuzată la Radio Trinitas; peste 30 de intervenții în emisiuni: „Lumina credinței” (Radio Iași), TeleMoldova, Tele M, Radio România, Radio Trinitas, Apollonia TV, TVR, BZI LIVE. De asemenea, s-au susținut peste 35 cateheze în biserici și mănăstiri și s-a participat la simpozioane, conferințe și lansări de carte.

4) Departamentul PRO VITA a organizat în luna martie - „Luna pentru viață” - un Marș pentru Viață, care a adunat peste 2.000 participanți și a lansat podcast-ul „Prietenii lui Teodor” - despre acceptarea și recuperarea copiilor cu nevoi speciale.

Prin programul de solidaritate pentru familia cu mulți copii - „Sfântul Stelian” au fost continuate proiectele: „Dar pentru copii” - donații colectate în valoare de 200.506 lei, finalizând renovarea caselor a două familii; Susținere la studii a copiilor din familii numeroase, cu rezultate bune la învățătură - 100 de burse oferite; „Scrisori către Moș Crăciun” - daruri în valoare de 45.000 lei pentru 300 copii. A fost continuat și proiectul „Cu dragoste pentru mame”, la care au fost invitate 40 mame cu mulți copii.

Încă din primele zile ale conflictului militar din Ucraina, Departamentul PRO VITA a oferit sprijin constant refugiaților ucraineni, asigurând prim-ajutor în punctele de frontieră, transport, cazare, masă, asistență medicală, consiliere spirituală, servicii de reintegrare și recuperare psiho-emoțională. Pe parcursul anului, s-au organizat activități pentru mamele și copiii refugiați din Ucraina și s-a reușit orga-

nizarea logistică în cele trei puncte de frontieră de pe cuprinsul Arhiepiscopiei Iașilor, fiind atrase fonduri și investiții de 300.000 euro.

5) Departamentul de Consiliere și tratare a persoanelor dependente a organizat un program de recuperare din adicție și a susținut cursuri de formare profesională pentru ocupația „Consilier în domeniul adicțiilor”, respectiv cursuri de formare în cadrul Masterului de slujire și misiune pastorală, „Formarea Tinerilor Preoți” (FTP), cursurilor de obținere a gradului profesional „Definitiv în preoție”. Au fost susținute conferințe, ateliere de prevenție și ore deschise la nivel local sau național, în domeniul adicțiilor.

6) Prin Departamentul Minorități au fost desfășurate activități dedicate credincioșilor de etnie romă, fiind organizate conferințe și întâlniri misionare, dar și o activitate de cercetare pe subiectul istoriei prezenței acestei etnii în Moldova. Astfel, amintim conferința „Pastorația rromilor în trecut și actualitate”, eveniment dedicat zilei dezrobirii rromilor din anul 1857, și întâlnirea misionară cu tema „Misiunea Bisericii în comunitățile de rromi”, la care au participat sociologi, cercetători, teologi, dar și preoți de etnie romă.

7) Prin Departamentul Colaborări Misionare s-au desfășurat mai multe activități în cooperare cu eparhiile Mitropoliei Basarabiei, fiind susținute prin participarea unor delegații de preoți din Mitropolia Basarabiei la ședințele de protopopiat sau la conferințele semestriale ale unor protopopiate din Eparhia Iașilor. Totodată, a fost acordat sprijin financiar, materiale și proiecte ➔

⇒ de arhitectură parohiilor și mănăstirilor din Mitropolia Basarabiei. Având în vedere situația conflictului din Ucraina, Arhiepiscopia Iașilor a organizat două transporturi umanitare, unul pentru refugiații din Ucraina, aflați în Episcopia de Bălți, și unul la Cernăuți.

8) Societatea Ortodoxă a Femeilor Române – filiala Iași a organizat campanii filantropice și culturale, a continuat și întărit relațiile de colaborare cu filialele asociațiilor surori din țară. În cadrul evenimentului „Românce de seamă în istoria poporului român”, SOFR Iași a organizat o slujbă de pomenire Doamnei Elena Cuza la Solești – Episcopia Hușilor.

9) Centrul de formare și consiliere „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” a organizat conferințe și ateliere atât în cadrul întâlnirilor fizice, cât și online. Prin cele trei programe ale centrului, respectiv implementarea unui program de suport și terapie duhovnicească; dezvoltarea relațiilor sănătoase: părinți-copii, educatori-copii; dezvoltarea unui program de formare de formatori în Biserică, peste 4.168 de

persoane au beneficiat de consiliere și orientare, de ateliere de comunicare, de perfecționare și educative.

Lumină din făclia ostnelilor

Sectorul financiar a funcționat în 2022 cu următoarele structuri în componență: Compartimentul central, Casieria centrală, Departamentul activitate specifică de cult, Departamentul relația cu protopopiatele și unitățile de cult și Departamentul de achiziții. În cadrul sectorului s-au desfășurat în special activități fără scop patrimonial și, punctual, o serie de activități economice.

Activitatea Sectorului Economic s-a desfășurat prin intermediul următoarelor subunități: 1) Fabrica de lumânări „Sfântul Mina”; 2) Atelierul de tămâie; 3) Depozitul pentru obiecte de cult „Sfântul Luca”; 4) Librăria Doxologia; 5) Centrul de pelerinaje „Sfânta Parascheva”; 6) Centrul Social Cultural „Sfântul Ilie” de la Miclăușeni; 7) Centrul Cultural-Pastoral „Sfântul Daniil Sihastrul” de la Durău; 8) Brutăria

„Sfântul Onufrie”; 9) Patiseria „Pelerinul”; 10) Centrul de Evenimente „Agora”.

Activitatea Sectorului Control Financiar și Audit Intern s-a încadrat pe aceleași coordonate și anul trecut: asigurarea unei mai bune organizări a celorlalte sectoare, îndrumarea și verificarea respectării conformității activității acestora, efectuarea de analize și verificări specifice, precum și contribuția la conservarea și dezvoltarea patrimoniului instituției.

În anul 2022, sub coordonarea Sectorului Agricol și Silvic, gratuitățile de material lemnos aprobate unităților de cult, persoanelor fizice și juridice, de la cele trei ocoale silvice, au fost în cantitate totală de 7.999 m.c. (cherestea, lemn de lucru și lemn de foc), valoarea fiind de 2.125.008,00 lei.

Sectorul Patrimoniu și Construcții bisericești are în componență: 1) Centrul de Conservare și Restaurare a patrimoniului de Artă Creștină „Resurrectio”; 2) Muzeul Mitropolitan; 3) Centrul Mitropolitan de Cercetări T.A.B.O.R.; 4) Serviciul tehnic; 5) Serviciul de arhitectură; 6) Echipa „Meșterul Manole”.

În cursul anului 2022, în cadrul Arhiepiscopiei Iașilor au existat un număr total de 484 de șantiere ce au vizat lucrări de construire, consolidare, reparare, restaurare, pictare, restaurare pictură, renovări la lăcașurile de cult, case parohiale, cancelarii parohiale, centre social-pastorale, cultural-educative, centre medicale, de tratament, policlinici, case mănăstirești și alte edificii.

În anul 2022, în cadrul Sectorului Fonduri Externe au fost realizate următoarele categorii de activități:

⇒ 1) Coordonarea elaborării a opt proiecte pentru restaurare monumente istorice: Catedrala Mitropolitană (proiect pictură), Mănăstirea „Sfinții Trei Ierarhi”, Mănăstirea Stăvnic, Parohia Fedeleșeni și Mănăstirea Miclăușeni (Castelul Miclăușeni) din județul Iași; Mănăstirea Bisericiani, Mănăstirea Războieni și Parohia Poloboc din județul Neamț.

2) Implementarea a nouă proiecte pentru restaurare monumente istorice: Catedrala Mitropolitană (proiect pictură), Mănăstirea Bârnova, Parohia „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” – Bârboi, Palatul Mitropolitan, Mănăstirea „Sfinții Trei Ierarhi”, Parohia Fedeleșeni din județul Iași, Mănăstirea Tazlău, Mănăstirea Bisericiani, Parohia Poloboc din județul Neamț.

3) Implementarea a două proiecte pentru înființarea de centre de zi pentru persoane vârstnice, la Bălțătești, județul Neamț, și Miorceni, județul Botoșani.

Proiecte și perspective

Viața de parohie sau de mănăstire, lucrarea liturgică și cea misionară,

învățământul teologic și educația religioasă, activitățile filantropice sau culturale rămân preocupările principale și în anul ce a început. Se va acorda cuvenita importanță și lucrărilor economice ce pot asigura un suport material adecvat pentru toate acestea.

Evidențiem, mai jos, câteva dintre prioritățile anului în curs:

1) Dedicarea uneia dintre conferințele semestriale preoțești teme: „Implicarea laicilor în viața Bisericii”.

2) Organizarea unor evenimente cu referire la opera lui Dimitrie Cantemir.

3) Întâlniri lunare, numite „Serile Filocalice la Sinaxar”, la care să participe, mai ales, credincioși cu preocupări intelectuale și duhovnicești.

4) Elaborarea unui ghid care să vină în sprijinul parohiilor și mănăstirilor prin punerea la dispoziție a elementelor de ordin legislativ, statutar și organizatoric în domeniile: contabil, juridic, agricol, inventariere, atragerea de finanțări și sponsorizări etc.

5) Organizarea „Întâlnirii Tinerilor Ortodocși din Moldova” –

ITOM, cu participarea a 1500 de tineri din Mitropolia Moldovei și Bucovinei.

6) Demersuri în vederea înființării unui Centru Ortodox pentru Recuperare din Adicții – CORA.

7) Crearea unui sistem de filantropie medicală prin recrutarea de medici care pot oferi, ocazional, acolo unde activează, consult de specialitate persoanelor fără posibilități materiale (proiect generic numit „Samarineanul milostiv”).

8) Demersuri în vederea construirii unui Așezământ filantropic – Centru de zi pentru recuperarea copiilor cu dizabilități neuromotorii „CAPERNAUM” în Iași.

9) Pregătirea documentației pentru reamenajarea fostului Punct Termic „Sfântul Lazăr” în vederea înființării sau transferului unui Centru de zi pentru copii defavorizați.

10) Pregătirea documentației pentru construirea unui nou sediu central multifuncțional pentru asistență socială în Iași (Casa „Diaconia Nouă”).

(Sinteză realizată de Biroul de Presă al Arhiepiscopiei Iașilor, pe baza informațiilor furnizate de sectoarele Centrului Eparhial Iași)

Hotărâri din cadrul Ședințelor de Permanență ale Consiliului Eparhial al Arhiepiscopiei Iașilor

Ședințele de Permanență ale Consiliului Eparhial al Arhiepiscopiei Iașilor reprezintă o sinteză a activităților săptămânale desfășurate de sectoarele eparhiei noastre. Cuvântul Sfântului Apostol Pavel „bucurându-mă și văzând buna voastră rânduală” (Coloseni 2, 5) exprimă duhul acestor întâlniri, menite să evidențieze proiectele desfășurate în Arhiepiscopia Iașilor. În această secțiune vom așeza în fața cititorului o sinteză a principalelor hotărâri dezbătute în cadrul ședințelor și așezate în ordinele de zi ale acestora.

În primul secol creștin, cuvântul „biserică” exprima adunarea credincioșilor, mădulele vie ale trupului tainic al lui Hristos, seva de la care vine viața. Astăzi prin biserică înțelegem locul unde se adună credincioșii pentru a înălța rugăciunea către Dumnezeu. Așa cum oamenii își curăță ⇒

⇒ sufelele prin baia pocăinței, la fel biserica trebuie permanent înnoită pentru ca ea să devină o casă luminoasă de întâlnire a omului cu Dumnezeu. Având în vedere aceste argumente, în Ședințele de Permanență a Consiliului Eparhial Iași din 8 februarie și 22 februarie 2023 a fost aprobată **acordarea unor ajutoare financiare** în valoare de 292.000 de lei, **următoarelor unități de cult**: Parohia „Sf. Ierarh Iosif cel Milostiv”, Ungheni, Republica Moldova, Mănăstirea Miclăușeni, Mănăstirea „Binecredinciosul Ștefan cel Mare și Sfânt”, Ceahlău, Protopopiatul Ceahlău.

▶ Ședința de Permanență a Consiliului Eparhial Iași din 11 ianuarie 2023 a aprobat acordarea cu titlu gratuit a cantității de 5.250 m.c. lemn de foc pentru un număr de 70 de mănăstiri și schituri.

▶ În perioada ianuarie-februarie 2023, în conformitate cu hotărârile Permanenței Consiliului Eparhial al Arhiepiscopiei Iașilor, IPS Părinte Teofan a aprobat numirea și **hirotonia următorilor candidați** care au promovat examenul de capacitate preoțească, sesiunea august 2022: diac. Ionuț Pușcașu, Parohia „Sfântul Mare Mucenic și Tămăduitor Pantelimon”, Bașeu, Protopopiatul Darabani; diac. Alin Gherasim, Parohia „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe”, din Mlenăuți-Hudești, Protopopiatul Darabani;

diac. Stelian Scurtu, Parohia „Sfinții Apostoli Petru și Pavel”, Șendreni-Frumușica; diac. Marian Pancu, Parohia „Sfânta Cuvioasă Parascheva”, Bodeasa, Protopopiatul Săveni; diac. Gheorghe Sturzu, Parohia „Nașterea Maicii Domnului”, Uda-Tătăruși, Protopopiatul Pașcani.

▶ Ca răsplată a muncii asidue depuse în slujirea Bisericii și pentru a stimula activitatea slujitorilor Bisericii, persoanelor clericale cu merite deosebite și cu pregătire teologică corespunzătoare, în Ședințele de Permanență din 11 ianuarie, 20 ianuarie, 25 ianuarie, 8 februarie și 15 februarie 2023, ținând cont de propunerile înaintate de părinții protoierei privind acordarea unor ranguri și distincții bisericești onorifice, IPS Părinte Teofan a aprobat **acordarea de ranguri și distincții bisericești**, după cum urmează:

▶ La treapta de **Iconomi** au fost avansați: pr. Adrian Amaziilei, Parohia „Sf. Mare Mucenic Dimitrie”, com. Horpaz, Protopopiatul Iași III; pr. Nistor Mihalache, Parohia „Sf. Pantelimon”, Pahomia, com. Dobrovăț, Protopopiatul Iași III.

▶ Distincția de **Iconomi stavrofori** s-a acordat: pr. David Dan Stoean, Parohia „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe”, Mlenăuți-Hudești, Protopopiatul Darabani; pr. Ovidiu Marcel Juncu, Parohia „Sf. Împ. Constantin și Elena”, Gârbești, com. Țibana, Protopopiatul Iași III; pr. Petru Marciuc, Parohia „Sf. Varvara”, com. Mogoșești, Protopopiatul Iași III; pr. Constantin Guzga, Parohia „Sf. Voievozi”, Păușești, com. Dumești, Protopopiatul Iași III; pr. Romulus Chirilă, Parohia „Înălțarea Domnului”, Piscul Rusului, com. Dagâța, Protopopiatul Iași III; pr. Marius Onofrei, Parohia „Intrarea

Maicii Domnului în Biserică”, Strahova, com. Șendriceni, Protopopiatul Dorohoi.

▶ **Ordinul Crucea Sf. Ier. Dosoftei** s-a acordat: pr. Mihail Istrate, Parohia „Sf. Dimitrie”, Stănești, com. Lunca, Protopopiatul Botoșani; pr. Ionuț-Alexandru Figher, Parohia „Sfânta Treime”, Frenciugi, com. Drăgușeni, Protopopiatul Iași III; pr. Dumitru Ciobanu, Parohia „Adormirea Maicii Domnului”, Tansa, com. Belcești, Protopopiatul Hârlău.

▶ Distincția **Crucea Sf. Ier. Iosif cel Milostiv** s-a acordat: pr. Ionel Roată, Parohia „Sf. Cuv. Antonie cel Mare”, mun. Iași, Protopopiatul Iași II; pr. Ioan Damian, Parohia „Sf. Voievozi”, Păcurari (Canta), mun. Iași, Protopopiatul Iași I.

▶ Pentru a răspunde nevoilor credincioșilor de a le oferi un spațiu ceresc de liniște spre odihna sufletului de tumultul lumii acesteia, în Ședințele de Permanență din 11 ianuarie și 20 ianuarie 2023, în conformitate cu hotărârile Permanenței Consiliului Eparhial al Arhiepiscopiei Iașilor s-a aprobat înființarea următoarelor unități de cult de pe cuprinsul Arhiepiscopiei Iașilor: Mănăstirea „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” Bârboi, jud. Iași, ca mănăstire de călugări; Parohia „Sf. Cuv. Paisie de la Neamț (Velicovski)”, cartier Tătărași, Protopopiatul Iași II.

▶ Mulțumind tuturor ostenitorilor și colaboratorilor Centrului Eparhial din Iași, rugăm pe Bunul Dumnezeu să întregească efortul depus și să binecuvinteze lucrările desfășurate în această perioadă în Arhiepiscopia Iașilor spre buna comuniune și spre slava lui Dumnezeu și a Bisericii Sale.

CUPRINS

Evenimente

Misiunea mediatică a Bisericii în era digitală – interviu
cu pr. lect. univ. dr. Liviu Vidican-Manci 2

Slujiri arhieresti în Arhiepiscopia Iașilor 7

Finalizarea lucrărilor de restaurare a Bisericii Vovidenia
din Iași, obiectiv de patrimoniu categoria B 11

Activități culturale

Serata culturală
„Eminescu, nemuritor prin vers și cânt” 13

Sărbătoarea Unirii Moldovei cu Țara Românească,
la 164 de ani de la înfăptuire 13

Capela Universității de Medicină și Farmacie
„Grigore T. Popa” din Iași a fost sfințită 19

Resurse pastorale

Pastorația persoanelor vârstnice și protecția mediului,
temele principale la ședința administrativă lunară a
Protopopiatului Iași I 27

Viața lăuntrică

Imnografia Bisericii – mijloc de
propovăduire creștină 30

Documente

Hotărâri ale Sfântului Sinod
al Bisericii Ortodoxe Române 31

Ședința Adunării Eparhiale a Arhiepiscopiei Iașilor –
o sinteză a activității Arhiepiscopiei Iașilor
în anul 2022 32

Comitetul redacțional:

Președinte:

IPS TEOFAN

Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

Vicepreședinte:

PS NICHIFOR

Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Iașilor

Membri:

Pr. prof. univ. dr. Ion VICOVAN
(decan al Facultății de Teologie Ortodoxă din Iași)

Pr. prof. univ. dr. Viorel SAVA
(director al Școlii Doctorale)

Cătălin JECKEL
(consilier cultural al Arhiepiscopiei Iașilor)

Pr. dr. Ioan-Lucian Radu
director (Editura și Tipografia Doxologia)

Daniel Ciobanu
redactor-șef (Editura Doxologia)

Drd. Gheorghită-Mădălin Ceobanu
redactor coordonator

Pr. Silviu Cluci
Flavius Popa
Oana Nechifor
Constantin Comici
Lucian Ducan
fotoreporteri

Pr. asist. univ. dr. Gabriel Piștea
corector

Leonard Lunguleac
DTP-Prepress

Sursă informații: doxologia.ro și basilica.ro

Adresa redacției:

Iași, 700038

Str. Cuza-Vodă, nr. 51
(în incinta Mănăstirii Golia)

Tel.: 0232-216693

Fax: 0232-216694

ISSN 1221-4884

www.edituradoxologia.ro; e-mail: editura@doxologia.ro

Tiparul executat la Tipografia Doxologia Iași